

HABACUC

Ghid de studiu

Autor: **Iulian Ghica**

Biserica Neemia

Habacuc – Introducere

Nu vom zăbovi prea mult în secțiunea de introducere a cărții. Practic contextul istoric prezentat detaliat în comentariul pe cartea Ieremia este valabil și pentru cartea Habacuc. Această carte e singura sursă de informare cu privire la Habacuc și la lucrarea sa profetică. Practic sursele externe lipsesc. Mai găsim anumite speculații și presupuneri, dar cartea însăși rămâne principala sursă de informație. Cartea Habacuc este scrisă în contextul ridicării puterii haldeilor. Ea poate fi scrisă pe vremea lui Iosia, sau imediat după domnia lui Iosia, după bătălia de la Carchemiș (605 î.d.H.), an important în marcarea ascensiunii babiloniene. V.5 din cap.1 pare important căci Domnul vestește că *în zilele voastre voi face o lucrare de necrezut*. Lucrarea are în vedere formarea Imperiului Neo-Babilonian. Expresia *în zilele voastre* ne arată clar că nu se are în vedere vremuri îndepărtate, ci că mesajul se adresează generației contemporane formării spectaculoase și rapide a imperiului babilonian. Nu cred că greșim dacă plasăm scrierea cărții undeva în jurul datei morții împăratului Iosia (ori înainte, ori după moartea împăratului). Specificul acestei cărți profetice este faptul că ea de fapt, reprezintă UN DIALOG între profet și Domnul. Profetul întrebă, Domnul răspunde, profetul are și mai multe întrebări, Domnul răspunde din nou, și apoi profetul cade la picioarele Domnului în închinare. Provocarea cărții este de a parcurge alături de Habacuc traseul său de la întrebări și de ce-uri înaintea problemei NEDREPTĂȚII, la închinare și proșternare din pricina răspunsului Domnului față de problema nedreptății. Într-adevăr, tema NEDREPTĂȚII este centrală în carte și în frământările profetului. Desigur rămâne și provocarea de a descoperi specificul, unicitatea cărții lui Habacuc în canon, și de ce revelația biblică ar fi incompletă fără Habacuc.

Habacuc – cap.1

1:1-4 – Profetul întreabă pe Domnul cu privire la nedreptatea din jurul său.

Profetul, ca orice om al lui Dumnezeu din istorie, este nedumerit cu privire la nedreptate. El nu are în vedere în special nedreptățile la care este supus el însuși, ci nedreptatea pe care o vede în jurul său. De asemenea, nu pare a fi nedreptatea din macrocosmosul istoriei lumii (care pare a fi tema următoarei sale rugăciuni și întrebări). Ci nedreptatea din microcosmosul existenței lui. Ca să cităm din v.3 e vorba *de asuprirea și sânlicia care se fac sub ochii lui*. Acest lucru ar putea fi valabil chiar pe vremea dreptului împărat Iosia, căci am văzut din prima parte a cărții Ieremia că răutatea și nedreptatea domnea în popor în pofida reformei realizate de Iosia. Ca orice om de sub soare, Habacuc a văzut nedreptate în jurul lui, a văzut oameni asupritori și plini de sânlicie, a văzut oameni slabi și nenorociți nedreptățiți de cei mai puternici decât ei, a văzut certuri, a văzut gâlceavă. E important să remarcăm că Habacuc pune ÎNTREBĂRILE sale când vede nedreptatea din viața altora. De obicei noi punem întrebările sale de-abia în momentul când noi înșine suntem năpăstuiți de nedreptate. Din păcate, din pricina egoismului nostru, suferința și nedreptatea din lume nu ne stârnește prea multe întrebări. E nevoie ca acestea să se așeze adânc în existența noastră pentru a pune întrebările pe care le pune Habacuc. El e cu un pas înaintea noastră. Dovedește o maturitate spirituală, un spirit profund, o preocupare intensă și pentru celălalt. Întrebările sale nu sunt superficiale, nu ascund o căutare trecătoare. Întrebările sale sunt alimentate de o căutare profundă, persistentă a sufletului. Inima sa intră într-un zbulcium real, într-o stare de neliniște existențială care cere cu necesitate un răspuns din partea Domnului:

- Până când voi striga către Tine, Doamne, fără să asculți? Până când mă voi tângui Ție, fără să dai ajutor?

Deci nu e vorba de o căutare pasageră, înșelătoare. Nu e situația în care *profetul a văzut într-o zi o mare nedreptate care l-a marcat și în acel context a pus aceste întrebări Domnului. Apoi, a doua zi, a uitat de nedreptatea văzută, dar și de întrebările rostite. Habacuc și-a continuat existența liniștit CHIAR DACĂ Domnul*

nu i-a răspuns la întrebări. Nu e această situație, ci alta: Habacuc a văzut în jurul său nedreptate, și a întrebat pe Domnul. Răspunul nu a venit nici a doua zi, nici a treia zi. Dar Habacuc nu a uitat nici nedreptatea văzută, și nici întrebările puse Domnului. El era preocupat cu adevărat de întrebările sale. A persistat multă vreme în căutarea sa. Domnul tot nu a răspuns. El totuși nu a renunțat. A continuat mai departe să se roage și să bată la ușa Cerului. Tăcerea lui Dumnezeu l-a testat. Se pare că lui Dumnezeu îi place să i se pună întrebări. Și îi place și mai mult să răspundă. Însă vrea să se asigure de autenticitatea întrebătorului și întrebărilor puse, și de aceea nu răspunde degrabă. Tace o vreme și privește în adâncul celui ce întreabă. Va renunța acesta sau va continua căutarea? Ferice de cel care ca și Habacuc continuă căutarea. Habacuc este atât de marcat de problema nedreptății încât ajunge să se tânguie lui Dumnezeu. Răspunsul lui Dumnezeu este perceput de acesta ca un AJUTOR care-i poate mântui sufletul. Dumnezeu nu este deranjat de întrebările profetului, chiar dacă acestea par a fi incomode pentru Dumnezeu. Un Stăpân care pretinde că este atotputernic și drept, este tras la răspundere de unul din slujitorii cu privire la faptul că este multă nedreptate în ograda Sa. Situația pare a fi incomodă pentru Stăpân. Totuși, slujitorul nu pune întrebările cu aroganță, din răzvrătire sau ca unul care nu așteaptă răspuns, ci pornește de la premisa că de fapt nu este răspuns și astfel întrebarea devine doar o acuză la adresa cerului. Întrebările lui Habacuc nu sunt retorice. Ele sunt sincere. Întrebările sale nu sunt pasagere. Ele sunt persistente, profunde. Deci Domnul nu pare a fi deranjat de aceste întrebări incomode. El mai degrabă ar fi deranjat dacă nu i s-ar pune aceste întrebări. Căci aceasta înseamnă că omul în cauză nu ia în serios viața, lumea, și nici pe Dumnezeu. Înseamnă că întrebătorul nu ia în serios modul în care Dumnezeu Se descrie pe Sine, modul în care decurg lucrurile în împărăția Sa. Lipsa întrebărilor pare să fie problema și nu prezența lor. Prezența lor confirmă viața spirituală autentică din inima întrebătorului. *Marile răspunsuri se nasc din marile întrebări, iar marile întrebări se nasc din marile dureri* – ne aduce aminte cartea Iov. Dar frumusețea este că suferințele nu trebuie neapărat să fie proprii pentru ca marile întrebări să devină ale noastre. Habacuc strălucește prin faptul că rostește marile întrebări ale vieții privind la suferințele altora. Profetul pare a avea o mare capacitate de empatie. El nu doar privește la nedreptatea din jurul său fiind mulțumit de faptul că aceasta a rămas departe de el. El pare mai lucid ca Iov care

considera că suferința l-a ocolit pentru că era neprihănit. Habacuc vede ciudățenia nedreptății în viața celui neprihănit DIN EXISTENȚA ALTORA. Poate într-o fază timpurie a vieții sale a trecut el însuși prin mari nedreptăți și tocmai de aceea e atât de sensibil față de nedreptatea din viața celui alt. Ori cum ar fi, Habacuc ia provocarea în serios. El nu trăiește iluzia fabulei personale: mie nu mi se poate întâmpla. El recunoaște că cel neprihănit e nedreptățit. Deci și el poate fi nedreptățit. Întrebarea nu poate fi pasageră. El mai observă la fel ca Ecleziastul că nedreptățile făcute AMPLIFICĂ răul din lume: *De aceea este legea fără putere, căci cel rău biruiește pe cel neprihănit, de aceea se fac judecăți nedrepte*. Faptul că Domnul îngăduie acest lucru și nu intervine prompt în lucrul celui rău cauzează următoarele realități: cel rău este încurajat să continue calea nedreptății, iar cel neprihănit este descurajat să urmeze calea neprihănirii. Legea e lipsită de putere în conștiințele oamenilor, iar judecățile nedrepte se ÎNMULȚESC. Nu doar că nedreptate e o mare problemă în sine, dar nesoluționarea ei ÎNMULȚEȘTE răul de pe pământ:

- *Pentru că nu se aduce repede la îndeplinire hotărârea dată împotriva faptelor rele, de aceea este plină inima fiilor oamenilor de dorința să facă rău. (Ecl.8:11)*

Habacuc avea desigur și el cunoștințe religioase. Dar el este mulțumit de răspunsurile clasice ale teologiei, nu este satisfăcut de dogme. El nu acceptă rețetele teologice, ci caută răspunsuri mai profunde. De asemenea, el pare să caute un răspuns particular. El nu întreabă de nedreptatea din lume, ci de nedreptatea pe care el o vede atunci și acolo în jurul lui. Pentru această problemă așteaptă o explicație de la Dumnezeu. Nu ni se relatează că Habacuc a fost ca Ieremia, un prooroc al lui Iuda care a confruntat poporul. El pare mai degrabă proorocul care dialoghează cu Dumnezeu, nu cu poporul. El scrie cuvintele primite de sus într-o carte pentru a fi o încurajare pentru cei care aveau aceleași întrebări cu ale lui. Lui Dumnezeu Îi place sinceritatea și căutarea profundă a lui Habacuc. Intră în jocul lui să spunem, și apoi îi dă revelații minunate care vor deveni parte din Scripturile inspirate. Habacuc, din pricina întrebărilor sale, devine vasul prin care se întregeste revelația Vechiul Testament.

2:5-11 – Răspunsul Domnului: Domnul va ridica pe Haldei prin care va pedepsi popoarele.

După o vreme de tăcere, Domnul nu mai poate răbda și răspunde lui Habacuc. Cel ce vorbește este Dumnezeu Însuși. El îi descoperă lui Habacuc ce se va întâmpla în viitor în istorie. V.5 pare a fi adresat poporului ales. Dumnezeu vorbește la persoana doi plural. El este întrebat de Habacuc, dar răspunsul Lui se adresează întregului popor. Răspunsul Său nu este doar pentru Habacuc, ci pentru tot poporul. Habacuc devine vasul prin care revelația divină ajunge la popor. V.5 ne sugerează că Habacuc a profetizat în timpul lui Iosia. Domnul îndeamnă poporul ales să privească printre neamuri, să se uimească, dar și să se îngrozească. De ce? Căci Domnul va interveni în istoria neamurilor pentru a face o lucrare incredibilă. Dar de ce ar fi de necrezut această lucrare? – iată marea întrebare. Ar fi de necrezut măcar din două motive. Mai întâi e vorba de ascensiunea rapidă și neașteptată a Haldeilor. De aceea e legitim să plasăm profetia pe vremea lui Iosia când Marele Imperiu Asirian se bucura încă de mare putere. În acea vreme, Babilonul era supus Asiriei. La un moment dat devine independent, dar puterea mondială rămâne Asiria care domina zona de mai bine de 200 de ani! Au mai fost răscoale împotriva acesteia, chiar din partea Babilonului, dar Imperiul Asirian a rămas mereu în picioare. După o dominație clară de mai bine de 200 de ani jugul asirian părea de nezdorit (vezi comentariul pe cartea Naum). Totuși Domnul vestește o schimbare rapidă și neașteptată a ordinii mondiale. Era cu adevărat de necrezut. Al doilea lucru de necrezut era faptul că acest nou Imperiu va realiza ceea ce Asiria nu a reușit: va distruge Ierusalimul și Templul și va duce pe tot Iuda în robie. Asiria a ajuns până la porțile cetății lui Dumnezeu, dar acolo Dumnezeu i-a zdrobit fără milă (pe vremea lui Ezechia). Din vremea lui David (1000 î.d.H.) Ierusalimul era în picioare, necucerit, nedistrus. Era vorba de 400 de ani de când Ierusalimul era protejat de Dumnezeu, și aceasta în pofida păcatelor lui Israel. Cine ar fi crezut că Ierusalimul ar putea fi distrus? Iată ce ne spun psalmiștii despre Ierusalim:

Capitolul 46

Către mai marele cântăreților. Un psalm al fiilor lui Core. De cântat pe alamot. O cântare.

1. Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi.

2. De aceea nu ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul și s-ar clătina munții în inima mărilor.

3. Chiar dacă ar urla și ar spumega valurile mării și s-ar ridica până acolo de să se cutremure munții. – (Oprire)

4. Este un râu, ale cărui izvoare înveselesc **cetatea lui Dumnezeu**, sfântul locaș al locuințelor Celui Preaînalt.

5. Dumnezeu este în mijlocul ei: ea nu se clatină; Dumnezeu o ajută în revărsatul zorilor.

6. Neamurile se frământă, împărățiile se clatină, dar glasul Lui răsună, și pământul se topește de groază.

7. Domnul oștirilor este cu noi, Dumnezeul lui Iacov este un turn de scăpare pentru noi.
– (Oprire)

8. Veniți și priviți lucrările Domnului, pustiirile pe care le-a făcut El pe pământ.

9. El a pus capăt războaielor până la marginea pământului; El a sfărâmat arcul și a rupt sulia, a ars cu foc carele de război. –

10. „Opriți-vă și să știți că Eu sunt Dumnezeu: Eu stăpânesc peste neamuri, Eu stăpânesc pe pământ.” –

11. Domnul oștirilor este cu noi. Dumnezeul lui Iacov este un turn de scăpare pentru noi. – (Oprire)

Capitolul 48

O cântare. Un psalm al fiilor lui Core.

1. Mare este Domnul și lăudat de toți în **cetatea Dumnezeului nostru, pe muntele Lui cel sfânt.**

2. Frumoasă înălțime, bucuria întregului pământ, este muntele Sionului; în partea de miazănoapte este **cetatea Marelui Împărat.**

3. Dumnezeu, în casele Lui împărătești, este cunoscut ca un turn de scăpare.

4. Căci iată că împărații se adunaseră: doar au trecut împreună,

5. au privit-o, au înlemnit, s-au temut și au luat-o la fugă.
6. I-a apucat un tremur acolo, ca durerea unei femei la facere.
7. Au fost izgoniți de parcă ar fi fost luați de vântul de răsărit care sfărâmă corăbiile din Tarsis.
- 8. *Întocmai cum auzisem spunându-se, așa am văzut în cetatea Domnului oștirilor, în cetatea Dumnezeului nostru: Dumnezeu o va face să dăinuie pe vecie.* – (Oprire)**
9. Dumnezeule, la bunătatea Ta ne gândim, în mijlocul Templului Tău!
10. Ca și Numele Tău, Dumnezeule, și lauda Ta răsună până la marginile pământului; dreapta Ta este plină de îndurare.
11. Se bucură muntele Sionului și se înveselesc fiicele lui Iuda de judecățile Tale.
12. Străbateți Sionul și ocoliți-l, numărați-i turnurile,
13. priviți-i întăritura și cercetați-i palatele, ca să povestiți celor ce vor veni după ei.
14. Iată, Dumnezeul acesta este Dumnezeul nostru în veci de veci; El va fi călăuza noastră până la moarte.

Ierusalimul era cunoscut ca cetatea invincibilă. Marele Babilon fusese deja distrus chiar de mai multe ori, și alte cetăți ale neamurilor cunoscuseră distrugerea și reconstruirea. Dar Ierusalimul și Templul stăteau în picioare sfidând mândria marilor Imperii ale Neamurilor. Căderea cetății era un lucru de necrezut chiar pentru vrăjmașii dintre neamuri care și-ar fi dorit acest lucru. Ne aducem aminte de versetul din Plângeri 4:12, căruia i-am acordat o atenție deosebită:

- Împărații pământului n-ar fi crezut și nici unul din locuitorii lumii n-ar fi crezut că potrivnicul care-l împresura are să intre pe porțile Ierusalimului.

Revelația divină a fost atât de puternică încât și în mentalul neamurilor idolatre era scris adevărul că Ierusalimul este cetatea lui Dumnezeu. Era de necrezut că va fi distrus.

Profeția din Habacuc nu intră în aceste amănunte. Ele doar se deduc. Ea vorbește explicit de ridicarea Haldeilor. Ei sunt ridicați în istorie de Dumnezeu Însuși, iar lucrarea lor e de fapt lucrarea lui Dumnezeu. Profeția descrie de fapt formarea Imperiului Neo-babilonian, cuceririle și pustiirile ce aveau să fie făcute de Haldei:

- Vor străbate întinderi mari de țări ca să pună mâna pe locuințe care nu sunt ale lui.
- E iute, zboară ca vulturul care se repede asupra prăzii (ideea de IUTE poate sugera nu doar viteza de atac a trupelor babiloniene, ci și rapiditatea prin care vor face din Babilon un Mare Imperiu).
- Poporul acesta vine doar ca să jăfuiască cu lăcomie și strânge prinși de război ca nisipul.
- Își bate joc de împărați și voievozi.
- Râde de toate întăriturile căci grămădește pământ și le ia.

Lui Habacuc i se descoperă toate atrocitățile pe care le vor face Haldeii printre Neamuri. Din cartea lui Ieremia știm că Babilonienii au fost unealta prin care mânia lui Dumnezeu S-a dezlănțuit printre neamuri. Proorocia nu spune nimic explicit cu privire la pustiirea lui Iuda de către Haldei. Dar lucrul acesta pare subînțeles și se deduce ușor. Într-adevăr, Habacuc este tulburat de nedreptățile din Iuda. Răspunsul Domnului este: Domnul va ridica pe Nimicitorul neamurilor care va pustii și pe Iuda. Cu alte cuvinte Domnul nu va sta nepăsător față de nedreptățile din Iuda. Dreptatea va fi restabilită prin pedepsirea acesteia. Nelegiuirile poporului ales nu vor rămâne nepedepsite. Domnul va ridica pe Haldei pentru ca prin ei să pedepsească pe poporul ales. V.5 pare să confirme că ridicarea Haldeilor în istorie este un avertisment nu doar pentru neamuri, ci în primul rând pentru poporul ales. Pavel confirmă acest lucru. Într-adevăr, el citează din Habacuc 1:5 în Fapte 13:41 după ce își încheie discursul său din sinagoga din Antiohia Pisidiei. Pavel vrea să le dea un avertisment evreilor din sinagogă, citând tocmai din Habacuc 1:5. Este ca și cum le-ar spune că dacă ei nu vor crede în Isus, atunci tragedia din anul 586 î.H se va repeta din nou. Și așa și fost în primul secol. În anul

70 d.H, tragedia s-a repetat. E interesantă expresia: *n-o veți crede nicidecum dacă v-ar istorisi-o cineva*. Sensul pare ar fi: nu ați crede-o chiar dacă cineva (credibil, trimis de Domnul) o va anunța dinainte. Expresia lovește în falsa pace și siguranță de care se bucurau evreii. Ea este foarte bine explicată de Ieremia cap.7. Din pricina Templului și promisiunilor divine, evreii considerau practic imposibilă căderea cetății lui Dumnezeu.

Răspunsul Domnului se încheie cu v.11, care e un verset important. Într-adevăr o idee cheie din acest discurs este că Haldeii nu reprezintă un popor sfânt. Acest lucru a fost reliefat chiar până în v.11. S-a vorbit de faptul că e turbat și iute, că pune mâna pe locuri care nu sunt ale lui, că este plin de lăcomie și aroganță. V.11 nu face decât să completeze acest tablou al unui popor al întunericului: *apoi aprinderea i se îndoiește, întrece măsura și se face vinovat căci puterea lui o ia ca Dumnezeu al lui*. Se subliniază că el întrece măsura în cruzime și că apoi se mândrește. Nu se consideră o unealtă în mâna Domnului și nu arată milă firească față de cei cucerți. El întrece măsura și apoi se mândrește, considerând că prin puterea lui a făcut toate aceste cuceriri. Aceste lucruri măresc vina sa înaintea Domnului. Când Israel este în decădere, în istorie se înalță un ALT popor. Dar e un popor al răului care capătă drept să facă rău. Nici pe departe nu e un popor sfânt care împlinește cu reverență judecățile divine. Haldeii nu s-ar fi ridicat niciodată dacă Israel nu păcătuia. Păcatul lui Israel a făcut posibilă ridicarea Nimicitorului Neamurilor și ascensiunea acestui popor turbat, ocult și idolatru. Am discutat în amănunt despre această legitate când am studiat Ieremia cap.1-6. De reținut că lucrarea de nimicire se face tot printr-un POPOR. Atât lucrarea Luminii, cât și lucrarea Întunericului se realizează printr-un popor. Domnul explică faptul că e lucrarea Sa istorică de pedepsire a neamurilor (inclusiv al lui Iuda), dar nu-i ascunde lui Habacuc faptul că Haldeii înșiși sunt plini de fărâdelege. Nu e vorba de un nou Iosua și un nou Israel care împlinește cu teamă de Domnul judecata Sa asupra canaanitilor. E vorba de cu totul altceva. Dar Domnul îi spune aceste lucruri lui Habacuc tocmai pentru a-i stârni alte întrebări. Domnul știe că răspunsul nu e complet, și VREA ca Habacuc să sesizeze acest lucru. Domnul așteaptă să fie întrebat din nou. Dar este și un test pentru Habacuc. Va trece cu vederea contradicțiile din discursul divin, va procesa în mod superficial răspunsul, va obosi

în căutarea sa, sau va căuta mai departe? Slavă Domnului că Habacuc caută mai departe. Căutarea sa nu e lipsă de credință, ci mai degrabă manifestarea credinței. Habacuc nu stinge căutarea sa prin extrapolarea credinței. El nu spune: *E o taină, Dumnezeu știe de ce.* sau *Dacă e un plan divin, sigur e desăvârșit.* Nu, Habacuc, după cum vom vedea, vine cu noi întrebări. Ori, aceste NOI ÎNTREBĂRI cheamă o revelație și mai mare, în urma căreia Habacuc cade în adorație. Ori dacă Habacuc se mulțumea cu răspunsul din cap.1, nici el și nici noi nu mai beneficiam de minunata revelație din cap.1. De aceea se cuvine să-i mulțumim lui Habacuc pentru că nu a fost superficial și pentru curajul de a continua căutarea sa.

2:12-17 - Habacuc întreabă pe Domnul cu privire la nedreptățile din istoria popoarelor

Domnul soluționează problema nedreptății din microcosmosul lui Habacuc printr-o lucrare din macrocosmosul istoriei mondiale. Dar această lucrare, deși soluționează problema ridicată de Habacuc, la rândul ei ridică noi probleme. Într-adevăr, prin Haldei Domnul va pedepsi popoarele care au călcat în picioare. Nedreptățile făcute de popoare, inclusiv de Israel, nu vor rămâne nedepsite. Un neam înfricoșat va pustii și va smeri toate aceste popoare. Observăm că Domnul intervine DUPĂ ce nedreptatea are loc. Desigur se pune întrebarea de ce totuși ÎNGĂDUIE acele nedreptăți? Totuși se pare că nu aceasta era întrebarea lui Habacuc. Habacuc se întreabă de ce Domnul nu intervine pentru a pedepsi acele nedreptăți. El pare să înțeleagă că Domnul a oferit o anumită libertate oamenilor prin care aceștia pot alege binele sau răul. Mulți vor alege răul, și-l vor alege cel mai adesea în relație cu semenii lor. Deci nedreptățile par inevitabile în această lume în care Domnul îi lasă pe oameni să facă alegeri. Însă el consideră că Domnul ar trebui să intervină DUPĂ ce nedreptatea a avut loc, pentru a restaura dreptatea și pentru a opri înmulțirea răului în lume peste măsură de mult. DE observat că Vechiul Testament vorbește foarte puțin de judecata sufletelor de după moarte. Pedepsirea eternă a celor răi, și răsplătirea eternă a celor neprihăniți (un răspuns clasic la problema nedreptăților de sub soare) nu sunt aduse în discuție. Vechiul Testament insistă foarte mult pe planul istoric al Domnului, pe ceea ce se întâmplă în această viață, în planul vizibil al lumii. Și într-adevăr răspunsul lui Dumnezeu are în vedere o intervenție în acest plan, în istoria concretă a lumii. Dar răspunsul

lui Dumnezeu soluționează într-un fel problema pe plan istoric, pe tărâmul națiunilor, însă pare să o lase nerezolvată la nivel individual. Căci un om din Iuda poate muri în starea de a fi nedreptățit înainte ca să aducă Dumnezeu judecata prin Haldei peste Iuda. Ce se întâmplă în cazul lui Nabot de exemplu? Dar aceasta pare a fi o altă discuție. Reținem că Domnul nu-i răspunde lui Habacuc prin realitatea vieții de după moarte, ci prin intervenția sa ulterioară în istoria lumii. Domnul are în vedere paharele nelegiurii popoarelor. Când acestea sunt pline, El ridică un popor prin care le pedepsește pe celelalte. Se aduc astfel un fel de jertfe de ispășire prin care istoria poate continua. Știm starea de decădere a lui Iuda din cartea Ieremia. Erau multe nedreptăți în Iuda, și cei nedreptățiți, nedreptăteau la rândul lor. Habacuc pare a fi tulburat de această stare generalizată de nedreptate. De ce nu intervine Cel drept? Domnul îi răspunde că va interveni prin pedeapsa adusă prin Haldei. Deci Domnul vede nedreptatea și o va pedepsi. Faptul că nu aduce imediat o pedeapsă vizibilă nu înseamnă că NU VEDE nelegiuirea. Dar adesea e acel timp de har între momentul păcătuirii și cel al pedepsirii. Și acest lucru se aplică în special la nivelul istoriei popoarelor. Cum spuneam, la nivelul individului sau a unei generații, lucrurile stau altfel. Înainte să vină pedeapsa peste un popor, mulți oameni nelegiuți din acel popor au murit liniștiți în patul lor, și mulți oameni neprihăniți au murit în sărăcie și poate chiar neîngropați. Legea restabilirii dreptății se aplică la nivelul istoriei popoarelor, dar nu soluționează problema nedreptății fiecărui om în parte. Totuși nu aceasta e obiecția ridicată de Habacuc. El are o altă întrebare. El sesizează că unealta folosită de Dumnezeu pentru a pedepsi pe Iuda și popoarele vecine este tot un popor păcătos, idolatru, crud și nedrept. Cum poate un Dumnezeu Sfânt să țină în mână o asemenea unealtă murdară? Cum poate un Dumnezeu PreaSfânt să pună în slujba Sa un popor atât de necurat? Ocultismul din Babilon de exemplu, era bine cunoscut încă din vremuri străvechi. Haldeii nu erau cei mai neprihăniți dintre popoare. Nici pe de parte. Ba mai mult, Habacuc consideră că Haldeii sunt chiar mai răi ca popoarele pedepsite prin ei:

- Cum ai putea privi Tu pe cei mișei și să taci când cel rău mănâncă pe cel mai neprihănit decât el?

E posibil ca Habacuc să aibă în vedere în special pe Iuda. Într-adevăr, el pare a fi acum preocupat de soarta acestuia. El își începe rugăciunea prin afirmația

ciudată: *Nu vom muri*. Probabil el este îngrozit de pustiirile pe care le va face în Iuda poporul caldean și se încurajează pe sine că nu vor dispărea în istorie ca popor, ci vor supraviețui pedepsei. Astfel, se pare că profetul consideră că cel pedepsit (Iuda) e mai neprihănit decât vasul prin care va fi pedepsit (Babilonul). Aceasta pare a fi percepția sa. Dar nu înseamnă că este și corectă. Ne aducem aminte că și Ieremia percepea pe Iuda în mod eronat la începutul lucrării lui. Amăgit de religiozitatea lui Iuda, nu credea că păcatul poporului e atât de adânc. El are nevoie să treacă prin anumite experiențe dure pentru a conștientiza cât de împietrit este poporul. Din perspectiva cărții Ieremia, Iuda e mai vinovat decât Babilonul. Deci percepția lui Habacuc pare a fi eronată. Dar așa vedea el. Și vom observa că Dumnezeu îi răspunde conform percepției lui. În întrebarea lui Habacuc rămâne întemeiat faptul că Babilonul era și el un popor păcătos ca cele care aveau să fie pedepsite prin el. Deci unde este dreptatea lui Dumnezeu? Dacă Haldeii reprezentau un popor sfânt, atunci lucrurile stăteau altfel. Dar și ei sunt păcătoși. De ce ceilalți să fie pedepsiți, iar ei umpluți de slavă și de bogății? Desigur, din perspectiva funcției și trecutului său, Iuda putea fi considerat a fi mai neprihănit decât Babilonul. Iuda avea strămoși sfinți, fusese ales de Dumnezeu ca popor al Său, se bucura de promisiunile eterne ale Creatorului și din el avea să vină Mesia. Babilonul nu avea nimic din toate acestea. Deci cum să pedepsești poporul ales prin Babilon? Oricum ar fi dilema lui Habacuc din microcosmos (cel rău biruiește pe cel neprihănit – 1:4), se mută în macrocosmos (cel rău mănâncă pe cel mai neprihănit decât el – 1:13). Nedreptatea din popor e soluționată prin intervenția lui Dumnezeu în istoria mondială. Dar apare problema dreptății în relațiile dintre națiuni.

E interesantă prima afirmație rostită de Habacuc în rugăciunea sa:

- *Doamne, nu ești Tu din veșnicie, Dumnezeul meu, Sfântul meu? Nu vom muri.*

Da, Dumnezeu domnește din veșnicie, căci El nu are început. Dar cum este El Dumnezeul lui Habacuc din veșnicie? Aici vorbește Habacuc despre relația sa personală cu Dumnezeu, sau vorbind în numele poporului, are în vedere relația lui Dumnezeu cu Israel. Unde mai găsim această expresie în Scriptură? Ps.90:2, Ps.93:2, Plângeri 5:19 insistă tocmai pe ideea că Dumnezeu este sau domnește din

veșnicie. Însă Habacuc spune altceva: că Dumnezeu este Dumnezeul lui din veșnicie. Dumnezeu este din veșnicie, dar nici Habacuc, nici Israel nu este din eternitate. Cum poate fi Dumnezeu din veșnicie Dumnezeul lor dacă ei de-abia au intrat în existență? O expresie similară o găsim în cartea Isaia:

- *Totuși Tu ești Tatăl nostru! Căci Avraam nu ne cunoaște și Israel nu știe cine suntem; dar Tu, Doamne, ești Tatăl nostru, Tu, din veșnicie Te numești Mântuitorul nostru. (Is.63:16)*

Isaia afirmă cu îndrăzneală că Dumnezeu Se numește din eternitate Mântuitorul lui Israel. Este ca și cum din eternitate Israel a fost în gândul lui Dumnezeu, și înainte de a fi dus în ființă, Dumnezeu deja Se numea pe Sine Dumnezeul lui Israel. Cel care rostește o astfel de afirmație a cunoscut iubirea specială a lui Dumnezeu pentru Israel. Aceasta e iubirea eternă așa cum am descoperit în cartea Ieremia. Dar acum înțelegem o nuanță nouă a eternității ei. Ea e eternă nu doar în sensul că nu se va sfârși, că va fi pentru totdeauna, ci și în sensul că a fost dintotdeauna. Iubirea lui Dumnezeu față de Israel nu este doar fără sfârșit. Ea este și fără început! Ea nu este doar pentru veșnicie, ci este și din veșnicie. Domnul a iubit atât de mult acest popor, încât l-a avut în gând dintotdeauna. L-a iubit cu mult înainte de a-l aduce în existență. Nu se poate spune același lucru despre alte popoare. Dar se poate afirma cu certitudine în dreptul lui Israel. Deci cel mai probabil Habacuc vorbește în numele poporului, având în vedere relația dintre Yahwe și Israel și nu relația sa personală cu Creatorul. Modul în care el continuă ruga: *Nu vom muri, ci vom trăi*, întărește interpretarea că el are în vedere poporul. El invocă alegerea lui Israel din veșnicie, dintotdeauna, pentru a se încuraja pe sine că Israel nu va dispărea din istorie măcar că va fi crunt pedepsit de Domnul. Domnul îl iubește pe Israel din veșnicie. Nu-L va putea lepăda de tot. Îl va pedepsi, dar cu măsură. În lumina alegerii speciale de care se bucură Israel, într-adevăr acesta e mai neprihănit decât neamul caldean. Cum de pedepsește deci Domnul poporul ales printr-un popor necurat și idolatru? Ca unii care prin Hristos am fost apropiați de poporul ales și am devenit parte din Israelul lui Dumnezeu ne putem bucura de aceeași minune: Dumnezeu este Dumnezeul nostru din eternitate, dintotdeauna s-a gândit la noi și S-a numit Dumnezeul nostru! Ce taină. Alegerea noastră în Hristos nu este doar înainte de întemeierea lumii, ci este dintotdeauna,

din eternitate! Cum am putea deci să ne îndoim de iubirea lui Dumnezeu față de noi, de protecția și purtarea Sa de grijă?

Pentru a da forță întrebărilor sale, Habacuc vine cu imaginea năvodului. E imaginea unui om idolatru care strânge pești din mare. Apoi însă, fără să recunoască faptul că ajutorul vine de la Domnul, el se închină și aduce jertfe năvodului său, ca și cum lui i-ar datora strângerea peștilor. V.17 ne arată că omului cu năvodul îi corespunde neamul haldeilor, iar atât v.17 cât și v.14 ne arată că peștilor din năvod le corespund neamurile cucerite de haldei. Habacuc înțelege de ce în dreptul unui pescar idolatru Domnul ar putea să nu intervină prompt pentru a-l pedepsi. E vorba de prinderea unor pești. Dar în istoria popoarelor e vorba de un popor mândru și idolatru care asuprește și prinde în năvodul său alte popoare, alți oameni. Oare în această situație Domnul ar putea tăcea? Ar putea privi fără să intervină? Nu mai e vorba de pești, ci de oameni făcuți de El după chipul și asemănarea Lui! Față de pești nu se poate ridica problema de nedreptate. Însă față de oameni este cu totul altceva. Da, acele popoare și inclusiv poporul ales merită să fie pedepsite. Prin Haldei se împlinesc judecățile divine. Dar și Haldeii sunt plini de păcate. De ce ceilalți să fie pedepsiți, iar ei să se bucure de prosperitate și succes, și acestea să amplifice îndumnezeirea lui!? Deci Habacuc nu pare a obiecta față de planul lui Dumnezeu de a pedepsi celelalte popoare prin Haldei, cât faptul că Haldeii nu pot continua astfel la nesfârșit. Habacuc intuiește că nu acesta poate fi finalul poveștii. Povestea e incompletă. Lui i s-a descoperit o poveste divină, un plan divin. Dar e doar o parte din el. Nu poate fi tot planul. Dreptatea lui Dumnezeu trebuie să strălucească în toată splendoarea ei. Habacuc crede într-un Dumnezeu care intervine constant în istorie pentru a restabili dreptatea și nu lasă totul în seama zilei finale a judecății și a vieții de apoi. Dar el nu îndrăznește să completeze singur povestea. El așteaptă răspunsul Domnului.

Tulburarea lui Habacuc ne aduce aminte de tulburarea lui Daniel din Daniel cap.7. La fel după cum Habacuc se tulbură când Domnul anunță ridicarea în istorie a nimicitorului neamurilor, Daniel se tulbură când Domnul vestește ridicarea în istorie a cornului celui mic. Și unul și altul văd în această ridicare un triumf al răului, un apogeu al manifestării maleficului în lume. Amândoi cer lămuriri și întreabă pe Domnul de ce îngăduie așa ceva, sau mai degrabă de ce PLĂNUIEȘTE

așa ceva? Căci Domnul le spune că acesta este planul LUI, că El este cel care va ridica aceste împărății în istoria lumii. Sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu sunt într-un contrast total cu manifestarea acestui rău în istorie. Cum poate Dumnezeu include așa ceva în planul Lui? El este atât de sfânt încât nici nu poate privi nelegiuirea. Dar atât Nimicitorul Neamurilor, cât și cornul cel mic prefigurează marele rău anticristic de la finalul istoriei. De-abia la final, manifestarea răului își va atinge apogeul în istorie. Cum de include Dumnezeu așa ceva în planul Său? Anticrist va fi și el o unealtă în mâna Domnului prin care va pedepsi pe cei ce au respins adevărul: mai întâi pe Israel, apoi pe Biserica duală, apoi pe neamuri. Dar el însuși este plin de păcat și mândrie. El însuși merită să fie pedepsit. El este omul păcatului, mult mai necurat decât cei care sunt pedepsiți prin el. Nu acesta poate fi finalul poveștii. Și lui Daniel, Domnul îi descoperă că acel corn cel mic va fi rodul păcatelor lui Israel. Lui Daniel îi descoperă și profanarea Templului și martirajul rămășiței credincioase din poporul lui Dumnezeu. Tulburarea lui este mai mare decât cea a lui Habacuc. Întrebările sale sunt mai multe și mai grele. În toate aceste situații, nu acesta poate fi finalul. Finalul trebuie să fie altul. Habacuc intuiește acest lucru și întreabă pe Domnul.

Habacuc cap.2 – Răspunsul Domnului: Babilonul va fi judecat la rândul său

Habacuc 2:1-4 – Cel neprihănit va trăi prin credință

Habacuc așteaptă răspunsul Domnului. El recunoaște că a făcut Domnului *o plângere*. A învățat însă că Domnului îi plac astfel de plângeri. Și se așteaptă ca Domnul să-i răspundă. Se duce *în locul lui de strajă, pe un turn*. E vorba de o metaforă sau chiar de un turn fizic? Este vreun indiciu despre slujba lui Habacuc? Era oare unul din străjerii Ierusalimului? Dacă nu, de ce se duce pe un turn? De ce nu se duce la Templu? Era Habacuc atât de înspăimântat de profeția care anunța pedeapsa adusă de Haldei, încât se suie pe un turn al cetății pentru a vedea dacă oștile acestora se apropie deja de cetate? E greu de răspuns la aceste întrebări. Cel mai probabil, 2:1 are în vedere un act fizic care dă viață unei metafore. Habacuc se duce efectiv pe un turn înalt ca să aștepte acolo răspunsul Domnului. Era probabil un loc familiar lui, un loc aproape de cer, cu priveliști frumoase, unde se putea bucura de liniște. Habacuc vrea să asculte în LINIȘTE răspunsul Domnului. Se îndepărtează de zarva cetății și se duce într-un loc unde să nu fie deranjat de alții. Acolo, în liniște, în singurătate, în tăcere, așteaptă răspunsul Domnului. Poate chiar era un ostaș, străjer al unei cetăți din Iuda sau chiar al cetății Ierusalimului. Astfel, el profită de slujba pe care o are pentru a aștepta răspunsul Domnului în turnul cetății. Dar Habacuc dorește să fie și un altfel de străjer. Ca străjer, el așteaptă răspunsul Domnului. Nu așteaptă să vadă fizic vrăjmași pentru a înștiința pe cei din cetate, ci așteaptă proorocia Domnului. Funcția de străjer pe care el și-o asumă ne arată că deja implică POPORUL în frământările sale. Cel ce stă de strajă nu poate sta de strajă doar pentru sine. Cel care stă de strajă, are în vedere protejarea unei cetăți, unei comunități întregi. Principalul său rol este de a înștiința cetatea din timp de apariția oștilor vrăjmașe. Deci funcția de străjer implică existența unor vrăjmași, a unor pericole. Dar străjerul poate aduce și vești bune. El poate vedea de departe

și oștile aliate care vin în ajutorul cetății. Acolo, pe turn, are o perspectivă mult mai mare, vede în depărtări, în contrast cu cei din cetate care văd doar la mică distanță. El vede ceea ce oamenii din cetate NU POT vedea. Are o poziție privilegiată. El este dator să vegheze, să fie treaz, să nu doarmă în post. Este apoi dator să înștiințeze pe cei din cetate de TOT ce vede la orizont. Chiar dacă e vorba de vești rele, nu trebuie să le ascundă celor din cetate. Chiar dacă le strică somnul, sau liniștea, sau sărbătorile, el trebuie să-i înștiințeze de apariția vrăjmașului. Cei din cetate trebuie să aibă încredere în el, în capacitatea lui de a vedea mai bine, dar și în onestitatea sa care-l va face să le spună doar adevărul.

Habacuc este acum mai mult decât un căutător. El devine un străjer. În joc e mai mult decât foamea sa de Dumnezeu, decât relația sa cu Domnul, decât frământarea sa sinceră de a înțelege căile Domnului. În joc e destinul unei națiuni. Răspunsurile pe care el le așteaptă nu sunt doar pentru sine, ci pentru tot poporul. Domnul Însuși va confirma acest lucru în v.2-3. Răspunsul pe care el îl așteaptă e vestea bună care trebuie să sosească ÎNAINTEA veștii rele. E LUMINA divină ce trebuie să ajungă la inima poporului ÎNAINTE să vină ceasul întunericului. Credința celor neprihăniți din popor e vulnerabilă fără acest răspuns, iar aducerea la căință a celor necredincioși e problematică fără această proorocie. Observăm că înștiințarea lui Dumnezeu din cap.1 nu e suficientă pentru funcția de străjer al lui Habacuc. Deși dacă înștiința poporul de pericolul haldeilor, poate acesta se căia și astfel oprea din drum slujba nimicitorului neamurilor. Dar Habacuc pare să înțeleagă că oprirea acestuia nu mai poate avea loc. Din pricina păcatului și împietririi lui Israel, din pricina lui Manase în cuvintele cărții Ieremia, pedeapsa devine inevitabilă. Nimicitorul Neamurilor nu mai poate fi oprit. Slujba lui devine un dat istoric. Atunci Habacuc, ca străjer, caută nu salvarea poporului din fața năvălirii Haldeilor, ci mai degrabă caută să salveze credința celor neprihăniți care vor vedea această năvălire și caută să pregătească recuperarea rămășiței care va rămâne în viață după năvălire. El însuși își simte credința testată în fața cruzimilor ce vor fi făcute de Haldei. Caută un răspuns pentru protejarea credinței sale, dar și a celor neprihăniți din popor. El caută RESURSA izbăvirii din încercare înainte de a veni ea. El intuiește că în timpul încercării, lucrurile vor fi prea tulburi ca să se poată naște un răspuns clar care să le sprijine credința. El caută astfel acest

RĂSPUNS înainte să vină încercarea. Căci năvălirea Haldeilor este o pedeapsă pentru cei nelegiuiți din Israel, dar o încercare pentru rămășița credincioasă. El pare a fi în mod special un străjer al rămășiței credincioase din popor. El nu se luptă cu Dumnezeu în rugăciune ca Ieremia, pentru a opri lucrarea Haldeilor. El caută un răspuns la problema nedreptății generată de această lucrare.

Domnul nu întârzie să-i răspundă. Răspunsul Domnului la întrebarea pusă de Habacuc începe efectiv în v.5. Dar până în v.5, înainte de a da răspunsul, Domnul vine cu o introducere, cu niște lămuriri cu privire la răspunsul pe care-l va da. E vorba de o proorocie. Proorocia nu este doar pentru Habacuc, este pentru tot poporul. Acesta trebuie să o scrie pe table ca să se poată citi ușor, după alte traduceri apare formularea: *ca să poată alerga cel ce o citește*. Ar fi vorba fie de punerea tăbliței într-un loc public pentru ca cei ce o citesc să poată răspândi ușor vestea, fie ar fi vorba de darea tăblițelor unor mesageri profesioniști care trebuie să ia tăblițele și să le ducă mai departe în anumite locuri sau la niște destinatari speciali. Ideea fundamentală rămâne că mesajul primit de Habacuc nu este doar pentru el. Este un mesaj public. Este pentru popor. Poate salva pe mulți. Este merit să salveze pe mulți. Deci iată primul lucru spus de Domnul lui Habacuc înainte de a-i dezvălui conținutul proorociei: *Nu este doar pentru tine! Este pentru tot poporul!*

Această acțiune de a face repede publică proorocia e motivată de v.3. Mai remarcăm deci, ideea de urgență din v.2. Ea apare prin prezența verbului *A ALERGA* din celelalte traduceri. Vestea nu doar că trebuie să ajungă și la ceilalți, dar trebuie să ajungă repede. De ce?

	Traducerea Cornilescu	Traducerea literală	Traducerea NIV
	Căci este o proorocie a cărei vreme este hotărâtă, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă zăbovește, așteapt-o, căci va veni și se va împlini negreșit.	Pentru că viziunea este încă pentru un timp hotărât, dar se grăbește spre sfârșit (sau: <i>vorbește despre sfârșit</i>) și nu va minți. Chiar dacă va întârzia, așteapt-o, pentru că va veni negreșit și nu va fi amânată	Pentru că proorocia privește un timp hotărât (fixat cu precizie); ea vorbește despre sfârșit și nu se va dovedi falsă. Chiar dacă întârzie, așteapt-o (sau așteaptă-l). Ea

		(sau: <i>nu va întârzia</i>)..	(el) va veni cu siguranță și nu va întârzia.
--	--	---------------------------------	--

Urgența transmiterii mesajului are în vedere în primul rând VREMEA împlinirii profeției, cât și CERTITUDINEA împlinirii ei. E interesant că înainte să ne spună de CONȚINUTUL ei, Domnul ne spune de VREMEA și de CERTITUDINEA împlinirii ei. Ne-am fi așteptat ca urgența să fie explicată în următorii termeni: *transmite urgent mesajul, căci conținutul ei e foarte important*. Dar urgența profeției pare mai întâi motivată de VREMEA împlinirii ei. Ar avea sens: transmite urgent mesajul, căci este *aproape de împlinire*. E logic ca mesajul să fie vestit ÎNAINTE de a se împlini. El poate fi de AJUTOR doar dacă e vestit înainte de a se împlini. Și deci, dacă se va împlini repede, e logic să fie vestit cât mai repede. Aici apare o diferență de traducere. Cornilescu traduce: se apropie de împlinire, dar traducerea literală și NIV insistă că profeția are în vedere sfârșitul sau în cel mai bun caz *se va grăbi la sfârșit*. Deci nu apare ideea unei împliniri foarte rapide a proorociei. Dimpotrivă, se insistă că proorocia are un TIMP, un moment de împlinire hotărât cu mare precizie. Dar nu înseamnă neapărat că vremea este FOARTE aproape. Într-adevăr, chiar și traducerea Cornilescu precizează mai întâi că proorocia are o vreme hotărâtă și apoi că se va împlini repede. A doua parte a versetului pare să spună însă exact opusul, că proorocia nu se va împlini foarte repede, și că va apărea o perioadă de AȘTEPTARE. Cel care o așteaptă va percepe că proorocia ÎNTÂRZIE să se împlinească. Deci nu pare a fi vorba de o proorocie care să se împlinească foarte repede. Poate din perspectiva cerului ea se va împlini repede sau curând, dar din perspectiva omului de pe pământ ea va părea că întârzie. Va apărea o perioadă de așteptare. Ea va fi suficient de lungă ca credința și răbdarea celui neprihănit să fie pusă la încercare. Deci dacă vremea e aproape de împlinire din perspectiva Cerului acest lucru nu înseamnă că pentru pământ nu va însemna o vreme dificilă de așteptare. Atunci accentul nu cade în primul rând pe vremea care este aproape, ci că vremea e hotărâtă cu precizie și că proorocia nu va minți. De fapt se anticipează că pentru așteptător, proorocia nu se va împlini așa de repede. Dar el trebuie să știe că ea este adevărată și până la urmă se va împlini. Ea vizează chiar sfârșitul sau se va grăbi la sfârșit

pentru a se împlini. Adică evenimentele nu se vor desfășura o vreme în sensul împlinirii profeției, dar la final se vor desfășura cu mare repeziciune. Pentru o perioadă de timp istoria va părea a rămâne blocată. Dar deodată va lua un alt curs și profeția se va împlini repede și neașteptat. Împlinirea ei va deveni un șoc, o surpriză. Deci cel neprihănit e anunțat mai dinainte că împlinirea ei ar putea părea că întârzie. Dar acest lucru nu înseamnă că Domnul s-a răzgândit sau că ea nu se va împlini. Nu, lucrurile sunt hotărâte pe agenda divină: prorocia se va împlini, chiar dacă se va împlini mai târziu. De ce totuși întârzie? De ce nu se îplinește chiar mâine profeția? Profeția are un timp BINE hotărât în agenda lui Dumnezeu. Mâine nu este o vreme potrivită. Împlinirea profeției își va atinge cu adevărat rolul în planul divin DOAR dacă se îplinește ÎNTR-UN ANUMIT moment. Nu doar împlinirea profeției e importantă, ci și VREMEA când ea se îplinește. Splendoarea lucrării divine va străluci doar dacă profeția se va împlini la vremea hotărâtă. Sunt rațiuni și factori la care Habacuc nu are acces. Din perspectiva lui Habacuc e potrivit ca profeția să se îplinească chiar acum. Dar orizontul său e tare îngust. Vremea potrivită de împlinire a profeției este doar cea hotărâtă de Dumnezeu. Din Ieremia știm că Domnul are în vedere împlinirea pleneră a judecății Sale asupra lui Israel și asupra Neamurilor, umplerea paharului fărădelegilor Babilonului, numărul de ani în care țara trebuie să fie pustiită și să se odihnească de sabatele ei, vizează perioada împietririi lui Israel, paradigmele mesianice pe care El vrea să le reveleze și multe alte lucruri la care noi nu avem acces. Astfel, din perspectiva acestui tablou mai larg, vremea potrivită pentru căderea Babilonului nu este imediat după anul 586 î.H., ci ceva mai târziu prin 539 î.H. Faptul că VREMEA împlinirii ei este hotărâtă cu mare grijă și mare precizie în agenda divină e o resursă importantă pentru sufletul celui care așteaptă împlinirea ei.

E paradoxală formularea: *Dacă întârzie, așteapt-o, căci va veni negreșit și nu va întârzia sau nu va fi amânată*. Sensul pare a fi: *dacă ți se pare că întârzie, așteapt-o*. Ea de fapt nu întârzie, ci se va împlini exact la vremea hotărâtă. ea nu va fi nici anulată de Domnul, nici amânată. Nu trebuie tratată ca o proorocie de tipul celor din Ieremia 18: o dată zic despre un neam..dar dacă acel neam...desigur este o proorocie de acel tip, dar Domnul PREVEDE dinainte atât că Israel nu se va căi în

fața proorociilor lui Ieremia, cât că nici Babilonul nu se va lăsa vindecat. Astfel, din perspectiva atotștiinței divine, profeția nu e condiționată de nimic. Nu este un factor subiectiv care poate schimba împlinirea ei și nici măcar momentul împlinirii. Totul decurge după un plan divin, stabilit cu maximă precizie și care nu poate fi schimbat. Împlinirea ei nu este condiționată nici măcar de așteptarea celui neprihănit. Ea oricum va veni. Cel neprihănit nu poate nici anula, nici amâna, nici grăbi momentul împlinirii profeției. O poate aștepta, sau poate să-și piardă răbdarea și astfel să fie prins pe picior greșit de momentul împlinirii ei.

Atunci dacă ea nu se va împlini repede, de ce este așa de urgent să se vestească repede conținutul ei? Sensul pare a fi: nu pentru că se va împlini repede, ci pentru că nu se va împlini așa de repede cum se așteaptă cel neprihănit, ea trebuie vestită REPEDE! Cu alte cuvinte, tocmai pentru că există această perioadă de obositoare așteptare, de tăcere, de îndelungă răbdare, e nevoie ca acest mesaj să ajungă repede la cel neprihănit care și-ar putea pierde credința în perioada de aparentă tăcere a lui Dumnezeu în fața nedreptății. Cel neprihănit trebuie deci înștiințat cât mai repede că profeția, deși nu se va împlini degrab, se va împlini cu siguranță, se va împlini EXACT la vremea hotărâtă de Dumnezeu. Profeția e un DAT. Cel neprihănit trebuie să știe urgent acest lucru. Nimic nu poate afecta cursul împlinirii profeției. Nici măcar cel neprihănit nu poate influența momentul împlinirii ei. El poate doar să aștepte cu răbdare și să aștepte până la capăt. Implacabilitatea profeției e mai întâi frustrantă pentru cel neprihănit. El nu poate face nimic pentru a GRĂBI împlinirea ei. Dar apoi implacabilitatea ei devine o încurajare: nici cel rău nu poate opri sau amâna împlinirea ei.

Înainte de a-i descoperi CONȚINUTUL profeției, Domnul îl înștiințează pe Habacuc de faptul că împlinirea ei se va lăsa o vreme așteptată. Conținutul va fi atât de fabulos încât Habacuc va dori ca proorocia să se împlinească MÂINE sau cât mai repede cu putință. Dar însăși frumusețea împlinirii proorociei poate să facă rău credinței celui neprihănit. Acesta va deveni atât de nerăbdător să asiste la împlinirea proorociei, încât tocmai din această pricină își va putea pierde răbdarea în așteptarea ei. Cel neprihănit este îndemnat să nu-și piardă răbdarea, dar nici să accepte realitatea prezentă detașându-se de împlinirea promisiunii divine. El este îndemnat să aștepte împlinirea proorociei. Aceasta înseamnă în primul rând să

continue să creadă în promisiunea lui Dumnezeu; să trăiască prezentul în lumina finalului anunțat de Dumnezeu. Finalul poveștii e esențial. El te ghidează în corabie să te sui, în ce tabără să te situezi astăzi. Dacă triumful Babilonului va fi pe vecie, e logic să devii un slujitor al Babilonului. Dacă însă Babilonul va cădea și Ierusalimul va fi restaurat, e logic să continui să porți în inima ta cetatea sfântă. V.3 pregătește celebrul v.4. Inima Babilonului s-a îngâmfat. Nu este fără prihană în el. Deci trebuie să fie și el pedepsit la rândul său. Dar pedeapsa nu va veni imediat. Tăcerea cerului în fața răutății Babilonului ar sugera un triumf al nedreptății. DAR cel neprihănit va trăi prin credința lui, prin credința în ceea ce Dumnezeu a promis și anume, că va pedepsi la rândul său și Babilonul și că va restabili dreptatea pe pământ. Tăcerea prezentă a lui Dumnezeu în fața nedreptății este o mare provocare pentru cel drept. De ce să mai continue să fie drept, dacă cel drept este mâncat de cel nelegiuit, dacă cel drept suferă, iar cel nedrept se bucură de succese fără număr? Sau cum își mai poate pune încrederea într-un Dumnezeu care pretinde că este atotputernic și drept și care totuși tace în fața nedreptăților de pe pământ? Cel neprihănit va putea continua să trăiască în relație cu Dumnezeu, să trăiască adevărata viață, să trăiască în neprihănire DOAR prin credință. Prin credința că situația prezentă nu reprezintă finalul poveștii, ci doar ceva temporar. Dumnezeu va sparge tăcerea și va scrie adevăratul final al poveștii. Cel nedrept va fi pedepsit, iar cel neprihănit va fi răsplătit. Cel neprihănit nu va putea trăi prin vedere într-o lume a nedreptății. El va putea trăi doar prin credință, prin credința în ceea ce nu se vede, prin credința într-un Dumnezeu nevăzut care rămâne drept și prin credința în viitorul anunțat de Dumnezeu, în lucrurile nădăjduite, care nu se văd acum, dar pe care Dumnezeu le va aduce cu certitudine în realitatea istorică. Răspunsul Domnului deci provoacă pe cel neprihănit la trăire prin credință. Răspunsul Domnului nu anulează trăirea prin credință, dar ajută și ghidează credința. Cel neprihănit are nevoie de Cuvântul Domnului pentru a putea trăi prin credință. Credința trebuie ancorată în ceva statornic, vrednic de încredere. Ori acesta e Cuvântul Domnului, revelația Lui, promisiunea Sa. Habacuc crede răspunsul Domnului din capitolul 1. Dar această credință stârnește noi întrebări. Astfel vine răspunsul din capitolul 2 care-l provoacă din nou pe Habacuc la credință. Mai întâi el trebuie să creadă că Domnul va pedepsi nedreptatea din jurul său prin haldei. Apoi el trebuie să creadă că Haldeii vor fi pedepsiți la rândul său de Dumnezeu.

Credința sa din cap.1 îl conduce la credința din cap.2. În fața nedreptății, el primește eliberarea printr-o credință care duce la credință. Prima problemă a nedreptății din jurul său e soluționată prin credința sa în Cuvântul Domnului revelat în cap.1. Dar credința sa nu se poate opri aici. Ea trebuie să continue prin ancorarea sa în Cuvântul Domnului revelat în capitolul 2. Astfel, e o eliberare care vine prin credință și duce la credință, iar cel neprihănit datorită credinței lui va putea rămâne în neprihănire. Aceste observații ne vor ajuta să pricepem mai bine de ce acestor versete din Habacuc li se oferă o atenție așa de mare în Noul Testament. Ideea fundamentală este că cel neprihănit trebuie să persevereze în credință până la capăt. El trebuie să creadă toată revelația lui Dumnezeu și va avea nevoie de credință până la sfârșit pentru a-și păstra relația cu Creatorul într-o lume a suferinței și nedreptății.

Pavel ne spune că Evanghelia este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede, deoarece în ea este descoperită o neprihănire (o dreptate) pe care o dă Dumnezeu prin credință și care duce la credință, după cum este scris: Cel neprihănit va trăi prin credință (Rom.1:16-17). De ce citează Pavel din Habacuc? Ce vrea să argumenteze cu acest citat din ceea ce el a enunțat despre Evanghelia lui Hristos? Pavel explicase în Romani 1:1-2 că Evanghelia lui Dumnezeu pe care o vestea a fost făgăduită mai înainte prin proorocii Săi în Sfintele Scripturi. Deci era important ca să arate că doctrinele Evangheliei sunt profund ancorate și susținute de Scripturile Vechiului Testament. Pavel afirmă că un element central al Evangheliei este credința. E vorba de o dreptate pe care Dumnezeu o dă celui ce crede, iar credința acestuia nu este statică, pasageră, ci este o credință care persistă, care perseverează, care duce mai departe la credință, la un nou stadiu al încrederii în Dumnezeu, și astfel citează din Habacuc. Prima paralelă cu Habacuc este evidentă. Habacuc enunță un principiu fundamental valabil: cel neprihănit va trăi prin credința lui. Nu e ceva valabil doar pentru Habacuc sau doar pentru cei din vremea lui, ci e o afirmație cu caracter universal: cel neprihănit, oriunde ar fi el și în orice vreme ar trăi, poate trăi în relație cu Dumnezeu DOAR prin credința sa. Deci observăm mai întâi ***caraterul UNIVERSAL al necesității de a crede***. Ori și Pavel vorbește de această universalitate, de această condiție indispensabilă a credinței: *pentru mântuirea fiecăruia care crede...* Apoi Habacuc insistă pe

perseverența în credință. Cel neprihănit va continua să trăiască în Dumnezeu doar dacă va persevera până la sfârșit în credință. Dacă va înceta să creadă în promisiunea lui Dumnezeu, nu va putea rămâne în relație cu El într-o lume a nedreptății și suferinței. Pavel insistă pe același adevăr cu privire la Evanghelia sa: e vorba de o credință care trebuie dusă până la capăt. Habacuc detaliază perseverența în credință. **E vorba de o creștere în credință.** E vorba de a crede ceea ce Dumnezeu a revelat deja, dar și ceea ce El revelează în prezent. E o credință dinamică ce crește, ce se deschide față de întreaga revelație a lui Dumnezeu. Ori, cât de frumos surprinde Pavel în cuvinte creșterea credinței lui Habacuc din cap. 1 în cap.2: care vine prin credință și care duce la credință. Primul pas al credinței îl face posibil pe al doilea. De asemenea credința despre care vorbește Habacuc e strâns legată de **problema DREPTĂȚII lui Dumnezeu**, de răspunsul lui Dumnezeu în fața nedreptăților din lume. Ori credința de care vorbește Pavel este centrată tot pe tema dreptății divine, pe răspunsul lui Dumnezeu în Hristos la problema nedreptății. Faptul că Pavel direcționează credința pe Hristos nu înseamnă ceva cu totul nou față de credința de care vorbea Habacuc. După cum vom comenta ceva mai târziu în capitolul 2, **răspunsul lui Dumnezeu față de întrebările lui Habacuc e profund mesianic.** De fapt, căderea Babilonului va marca venirea lui Mesia și instaurarea de către Acesta a împărăției dreptății pe pământ. Deci răspunsul lui Dumnezeu pentru Habacuc în fața problemei nedreptății este Mesia Însuși. Habacuc trebuie să creadă în Mesia, în lucrarea viitoare a Lui. Până acum vedem cât de precis citează Pavel din Habacuc. Nu e vorba de un pretext pentru a-și justifica teologia mântuirii prin credință. Desigur, Pavel se află într-un nou stadiu al revelației. El construiește pe temelia pusă de Habacuc. Ia conceptul trăirii prin credință din cartea Habacuc și-l așează în noul context al revelației. Mesia deja venise în lume. Revelația se întregise. Problema nedreptății nu e formulată din perspectiva nedreptăților din lume nepedepsite, ci mult mai profund: din perspectiva nepedepsirii nedreptăților celor care se încrede în Domnul. Cum poate Dumnezeu să ierte pe cel păcătos și să rămână drept? Iată întrebarea formulată de noul Habacuc. Iar răspunsul este în esența lui același: Hristos. Dar nu e vorba doar de judecata adusă de Mesia asupra celor nedreptățiți, ci în primul rând, de judecata pe care Hristos a luat-o asupra Sa. Aici în mod cert Pavel nu se mai bazează pe profeția din Habacuc. Deja merge mai departe de ea. Habacuc trebuie să creadă în

ceea ce Dumnezeu a făcut, face și va face în istorie. La fel, Pavel ne cheamă la o credință completă, la o credință care duce la credință. Credința în ceea ce Hristos Isus a făcut deja nu este completă. Ea ne conduce la credința în ceea ce El face în prezent și în ceea ce El va face în viitor pentru noi. Credința în moartea și învierea Lui e defapt temelia credinței. Noi trebuie să credem de asemenea în viața pe care El o trăiește azi în noi și în revenirea Sa în glorie. Doar prin această credință completă vom putea trăi.

Pavel mai citează din Habacuc și în Galateni:

- Și că nimeni nu este socotit neprihănit înaintea lui Dumnezeu, prin Lege, este învederat, căci **cel neprihănit va trăi prin credința lui**. Însă Legea nu se întemeiază pe credință, ci ea zice: *Cine va face aceste lucruri, va trăi prin ele*. (Gal.3:11-12).

Pavel aplică principiul credinței din Habacuc în contextul rezolvării nedreptăților și păcatelor ființei umane. Aici e drept că aplică principiul credinței într-un alt context. Dar principiul e universal, iar problema nedreptății ridicată de Pavel e de fapt ridicată tot de Vechiul Testament, de tot limbajul jertfelor de la Cortul Întâlnirii (vezi de exemplu comentariul pe Levitic 16). Problema nedreptății se soluționează PRIN CREDINȚĂ – iată răspunsul lui Habacuc. Același e și răspunsul lui Pavel. Dacă problema iertării, neprihănirii înaintea lui Dumnezeu a omului, s-ar putea soluționa prin faptele sale bune (faptele Legii), atunci nu ar mai fi nevoie de credință. Faptele bune sunt ceva vizibil. Astfel cel drept ar trăi prin vedere și nu prin credință în ce privește soluționarea propriilor nedreptăți. Dar Habacuc oferă un alt răspuns: cel neprihănit va trăi doar prin credința sa, adică în lucrurile care NU SE VĂD și pe care la va face Mesia în istorie. Deci răspunsul lui Dumnezeu în fața nedreptății e strâns legat de trăirea prin credință și de Hristos. Teologia iudaizatorilor propovăduia soluționarea problemei păcatelor prin faptele vizibile ale Legii. Nu era nevoie nici de CREDINȚĂ (specificul credinței biblice e tocmai ancorarea în ceea ce NU SE VEDE – vezi Evrei 11) și nici de Hristos. Pe când Pavel propovăduia o mântuire prin neprihănirea dată de Dumnezeu în dar prin Hristos. Dar această neprihănire e nevăzută spre deosebire de faptele vizibile ale Legii. Astfel Evanghelia lui Pavel propovăduia o mântuire posibilă doar prin credință și doar prin Hristos. E în perfectă armonie cu teologia cărții Habacuc.

Pavel a studiat foarte profund cartea Habacuc. V.4 din cap.2 formulează un principiu UNIVERSAL. Așa a rânduit Dumnezeu lucrurile sub soare ca cel neprihănit să trăiască prin credință. Nu se poate altfel. Acest principiu universal e oglindit în toată Scriptura (vezi din nou Evrei 11). Nu poți citi acest verset din Habacuc fără să îți aduci aminte de credința lui Avraam din Genesa 15. Avraam este socotit neprihănit prin credință. E vorba tot de o credință ancorată în lucrurile nevăzute, în lucrurile viitoare, în Cuvântul lui Dumnezeu, în caracterul lui Dumnezeu, în ceea ce El a promis că va face. Deci așa devii drept înaintea lui Dumnezeu. Habacuc pare să continue teologia din Genesa 15 explicând cum continuă să trăiască în neprihănire cel deja socotit drept prin credință. Răspunsul este: tot prin credință. Ori acest lucru se vede și în viața lui Avraam după Genesa 15. Pavel deci, nu inventează teologia justificării prin credință, ea e revelată în Vechiul Testament. Avraam și Habacuc ne explică împreună că problema dreptății omului înaintea lui Dumnezeu se rezolvă printr-o dreptate pe care Dumnezeu o dă prin credință și care duce la credință.

Pavel mai citează din Habacuc în Evrei cap.10. de data aceasta e citat și v.3:

- Să nu vă părăsiți dar încrederea voastră pe care o așteaptă o mare răsplătire! Căci aveți nevoie de răbdare ca după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu să puteți căpăta ce v-a fost făgăduit. *Încă puțină vreme, foarte puțină vreme și Cel ce vine va veni și nu va zăbovi. Și cel neprihănit va trăi prin credință: dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el.* (Evrei 10:35-38)

Pavel vrea să îndemne pe destinatari la perseverență în credință. Acum contextul e mult mai asemănător cu cel trăit din Habacuc. Nu mai tratează problema nedreptății atunci când omul e socotit drept, ci chiar problema nedreptăților la care este supus cel credincios. Credincioșii cărora el le scria, fuseseră și încă erau prizonieri din pricina credinței lor. Măcar că erau neprihăniți, erau supuși la suferință și nedreptate. Erau în situația lui Habacuc. Aveau deci nevoie de credință și mai ales de perseverență în credința în lucrurile viitoare, în reînțoarcerea lui Mesia, în momentul pedepsirii celor răi și răsplătirii celor neprihăniți. Și deci de unde să citeze Pavel pentru a întări acest îndemn decât din Habacuc cap.2? Pavel adesea citează din Septuaginta. El personalizează obiectul așteptării. Habacuc trebuie să aștepte împlinirea proorociei: așteapt-o. Pavel

vorbește de așteptarea unei Persoane, de așteptarea lui Mesia. Acum am văzut că și în traducerea NIV, este propusă și varianta: *așteaptă-L* în loc de *așteapt-o*. Oricum proorocia din Habacuc 2 este profund mesianică. A aștepta împlinirea ei înseamnă de fapt a aștepta pe Mesia. Pentru a întări necesitatea perseverării până la capăt în credință, Pavel adaugă: *dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el*. Nu știu dacă această adăugire este și în Septuaginta sau Pavel face aluzie la alt pasaj din Vechiul Testament. Credința nu folosește la nimic dacă nu este dusă până la capăt. Domnul apreciază pe cel care crede *până la capăt*. Nu găsește plăcere în cel ce dă înapoi. Dar vestea bună este că găsește plăcere în cel ce merge înainte. Ce minunat să știi că sufletul lui Dumnezeu se desfată în faptul că tu continui să crezi în promisiunile Lui și să aștepti cu răbdare împlinirea lor în pofida evidențelor vizibile care le contestă! Ce prețioasă trebuie să fie credința noastră dacă poate aduce desfătare și plăcere în sufletul Celui PreaÎnalt.

Însă adăugirea care stârnește cele mai multe întrebări este chiar la începutul v.37: *Încă puțină vreme, foarte puțină vreme*. Pavel citează din Septuaginta sau din alt loc din Scriptură? Am comentat deja că tonul din Habacuc pare să sugereze că promisiunea NU se va împlini chiar foarte repede, ci dimpotrivă, va fi o perioadă îndelungă de așteptare. Certitudinea împlinirii ei nu trebuie confundată cu rapiditatea împlinirii ei. Sau promptitudinea împlinirii ei din perspectiva Cerului nu trebuie să fie confundată cu promptitudinea împlinirii ei din perspectiva omului care așteaptă. În cele din urmă Habacuc nu a prins în viață distrugerea Babilonului, iar destinatarii epistolei către Evrei au murit fără să fi asistat la revenirea lui Mesia. Desigur *Evrei 11* îi pregătește pentru aceasta pe destinatari, vorbindu-le de faptul că eroii credinței au murit în credință fără a primi lucrurile nădăjduite. Atunci de ce introduce în 10:37 ideea de *foarte puțină vreme*? Ea rezonază cu ideea de ÎN CURÂND proclamată și de cartea Apocalipsei. Am discutat cu alte ocazii posibilele semnificații ale acestui misterios ÎN CURÂND. Pavel vorbește despre revenirea lui Mesia în glorie, care acum, după moartea și învierea Sa, este iminentă. Însă și el vorbește de răbdare, de așteptare, de credința dusă până la capăt. E vorba de o așteptare activă care păstrează vie nădejdea promisiunii viitoare. E interesant că o caracteristică fundamentală a credinciosului este aceea de a aștepta cu răbdare izbăvirea promisă de Domnul. Abandonarea așteptării se

traduce prin neascultare, prin apelarea la alte tipuri de izbăviri, prin renunțarea la slujba încredințată de stăpân, slujbă ce devine dificilă din pricina vrăjmașilor și aparentei întârzieri a stăpânului.

Habacuc 2:5-20 – Babilonul va fi pedepsit și el pentru păcatele lui cele multe

Practic în acest pasaj găsim conținutul răspunsului Domnului. Iată ce trebuia să creadă și să aștepte cel neprihănit. În esența sa, răspunsul Domnului la frământarea lui Habacuc e simplu: și Babilonul va fi pedepsit pentru păcatele lui. Acum are rolul de unealtă, dar nu înseamnă că va rămâne nepedepsit, că Domnul va trece cu vederea nedreptățile făcute de el. Nicidecum. Va veni și ceasul judecării sale. Deci problema nedreptății din prezent este soluționată de Dumnezeu printr-o intervenție viitoare, prin care cel rău este pedepsit și astfel dreptatea este restaurată. Desigur se ridică și alte întrebări legate de ce se întâmplă cu dreptatea individului care moare înainte de aducerea judecării peste cel nelegiuit, și de ce îngăduie totuși Dumnezeu o stare de nedreptate în prezent? De ce nu intervine de la bun început? De ce nu pedepsește imediat pe cel rău? De ce această perioadă de tăcere, de așteptare? Habacuc nu va ridica însă aceste întrebări. Răspunsul Domnului îl va face pe Habacuc să scrie cap.3, în care el laudă măreția lui Dumnezeu. Nu mai pune noi întrebări, ci doar cade în închinare înaintea Domnului. Ne întrebăm deci, ce a înțeles Habacuc din mesajul Domnului din cap.2. Cum spuneam, el nu ridică întrebările menționate de noi mai sus. Cu alte ocazii am încercat diverse răspunsuri, printre care: Domnul vrea să dea harul pocăinței celui păcătos înainte de a înfăptui dreptatea, Domnul nu aduce Împărăția dreptății pentru că omul nu vrea acest lucru, ci îl susține ca Stăpân al lumii pe Șarpele cel vechi, credința celui neprihănit trebuie testată pentru a fi dovedită autentică și pentru a avea urmare o slavă și o mare răsplătire etc. Toate aceste lucruri oferă răspunsuri solide față de realitatea faptului că nedreptatea persistă o vreme pe pământ. Pavel ar face o altă paralelă. Domnul a iertat pe sfinții din Vechiul Testament înainte să ispășească păcatul lor prin Hristos Isus. Deci a fost vorba de o stare de nedreptate care a persistat până la Hristos. Dar această stare de nedreptate, asumată și răbdată de Domnul, a fost în favoarea celui neprihănit. Deci el nu ar fi în nici un caz cel care să obiecteze la faptul că Domnul îngăduie pentru o

vreme nedreptățile. Dacă El nu ar fi îngăduit acest lucru, cel neprihănit nu ar fi avut timp să se întoarcă la Domnul (să devină neprihănit), și întoarcerea lui nu i-ar fi folosit căci Domnul tot nu l-ar fi iertat. Deci, într-un fel sau altul, nici cel neprihănit, nici cel nelegiuit nu pot obiecta în fața faptului că Domnul restaurează dreptatea după o vreme de tăcere. Această vreme este în esența ei favorabilă și pentru cel neprihănit și pentru cel nelegiuit. Cel mai defavorizat este Dumnezeu Însuși, Cel care trebuie să rabde nedreptatea și apoi să și-o asume în Hristos. În problema nedreptății, costurile cele mai mari sunt plătite de cer, nu de pământ. Deci ar trebui de fapt să ne întrebăm nu din perspectiva suferinței oamenilor, ci din perspectiva suferinței lui Dumnezeu, cum de îngăduie El nedreptatea pe pământ? Marea pricină de poticnire nu este suferința omului, ci cea a lui Dumnezeu. Pentru Om, perioada nedreptății este benefică, chiar mântuitoare. Dar ea este cumplită pentru Dumnezeu, și aduce în cele din urmă moartea Lui în Hristos. Omul are toate motivele să accepte și să rabde perioada de nedreptate din prezent. Dar ce motiv are Domnul să rabde toate acestea? Iată aici marea întrebare, al cărui răspuns fără de îndoială îl vom explora toată eternitatea.

Revenim la Babilon. Pentru mintea noastră pare simplu, banal, logic faptul că și Babilonul va fi pedepsit. Dar pentru un Habacuc care a primit vedenia înălțării Babilonului din cap.1 și pentru un contemporan al ascensiunii, slavei și puterii Babilonului, lucrurile stăteau altfel. Babilonul, în ascensiunea sa, avea să pară atotputernic, invulnerabil, o împărăție care va domina lumea pentru totdeauna. Ideea căderii Babilonului avea să pară de necrezut, la fel cum păruse de necrezut ideea înălțării sale rapide în istoria popoarelor. Astfel, Habacuc are nevoie de vedenia din cap.1, după vedenia din cap.2. Pentru el, ambele mesaje nu sunt doar informații despre cursul istoriei. Sunt cuvinte venite din gura lui Dumnezeu însoțite probabil de imagini vii care dădeau o mare greutate conținutului informațional. Astfel înțelegem de ce Domnul nu prezintă căderea Babilonului doar în două versete, ci alocă un întreg capitol acestei proorocii. Inima lui Habacuc trebuia încredințată de căderea viitoare a Babilonului. Habacuc avea nevoie să știe că lucrurile nu vor sta așa în picioare pentru totdeauna. Nu ideea unei nedreptăți temporare, ci ideea unei nedreptăți eterne măcina sufletul lui Habacuc. Omul pare a putea tolera o nedreptate din prezent atâta vreme cât știe că în curând dreptatea

va fi restabilită. Nu nedreptatea în sine, ci nepedepsirea ei pare a fi problema majoră a omului. Omul pare să înțeleagă că nedreptatea e inevitabilă într-o lume decăzută. Ideea este ca Domnul să nu lase lucrurile așa pentru totdeauna. Judecata viitoare aduce alinare și încredere în inima celui nedreptățit în prezent.

Domnul insistă mult pe vinovăția Babilonului. El arată că nu este orb la nedreptățile făcute de acesta. Ele sunt cunoscute de Domnul, sunt înaintea Lui și cheamă judecata și pedeapsa sa. Domnul vede mai întâi ÎNGÂMFAREA Babilonului. Acesta nu a recunoscut umil că este doar o unealtă în mâna Creatorului. Nu, ci s-a îngâmfat. De asemenea, în mândria lui nu a putut sta liniștit. S-a raportat greșit la trecut, dar se raportează greșit și la viitor. Trecutul plin de glorie l-a considerat un argument pentru propria sa îndumnezeire. Dar nu s-a oprit aici. Planurile sale de viitor sunt dictate de o dorință nebună după mai mult! Cel mândru nu poate sta liniștit. El nu se poate mulțumi cu îngâmfarea față de ce a adunat deja. El vrea să adune mai mult, vrea să obțină noi laude, noi lauri, noi bogății. Astfel, Babilonul își continuă nebunia de a prăda tot pământul. Își lărgeste gura ca locuința morților și este nesățios ca moartea. El nu va avea pace până când nu va cuceri toate neamurile, până când nu va stăpâni peste tot pământul. Nu se mai poate opri. E robit de propria sa dorință după mai mult, după mai multă slavă. Slava a ajuns pentru el ca un drog. Succesul nu i-a astâmpărat dorințele, ci a trezit în el poftă și mai mari. Domnul vede toate aceste lucruri. Domnul vede că Babilonul a jefuit popoare și a vărsat sânge. Pe aceste jafuri și pe acest sânge s-a construit Imperiul Neo-Babilonian precum și măreața sa casă: cetatea Babilon. Astfel, Babilonul este întemeiat cu sânge și cu nelegiuire. El își pune încrederea în cetatea cea mare a Babilonului pentru a scăpa din mâna nenorocirii. Păzit de zidurile înalte ale Babilonului, consideră că este invulnerabil și invincibil. E liniștit și crede că va domni pe vecie. Dar piatra din mijlocul zidului strigă, și lemnul care leagă grinda îi răspunde. Fiecare piatră din zid e mânjită de sângele, asupririle și nedreptățile făcute popoarelor. Pietrele care trebuie să aducă protecția, tocmai ele aduc judecata, căci ele, deși descurajează pe dușmani, ele strigă la Dumnezeu pentru judecată. Ele oferă protecție față de oameni, dar tot ele îi aduc necurmat aminte Domnului de vinovăția Babilonului. Mesajul profetic împotriva Babilonului este construit pe mai multe vaiete:

- *Vai, de cel ce adună ce nu este al lui!*
- *Vai de cel care strânge câștiguri nelegiuite pentru casa lui ca să-și așeze apoi cuibul într-un loc înalt, și să scape din mâna nenorocirii!*
- *Vai de cel ce zidește o cetate cu sânge și care întemeiază o cetate cu neleguire!*
- *Vai de cel ce dă aproapelui său să bea, vai de tine care-i torni băutură spumoasă și-l amețești ca să-i vezi goliciunea!*
- *Vai de cel ce zice lemnului: **Scoală-te!** și unei pietre mute: **Trezește-te!***

Aceste vaiete sunt rostite de Însuși Dumnezeu. Ele arată atât gravitatea vinovăției Babilonului, cât și cât de cruntă va fi pedeapsa viitoare. Dacă Însuși Dumnezeu rostește: VAI! înseamnă că situația este cumplit de gravă. Nici pe departe Dumnezeu nu este un Dumnezeu care nu vede și care tace. Domnul vede și vorbește. Vede păcatul cel greu al mândrului Babilon și El Însuși rostește vaiete și blesteme împotriva lui! Deci tăcerea lui Dumnezeu e doar aparentă. El deja a început în ceruri, în lumea văzduhului, judecata împotriva Babilonului. Va dura ceva până când judecata deja rostită și începută de Domnul va deveni vizibilă în istorie. Dar în nici un caz Dumnezeu nu tace, nu stă pasiv la nedreptatea Babilonului, și nicidecum nu va îngădui succesul acestuia pentru totdeauna.

Ultimele două vaiete surprind noi fațete din vinovăția Babilonului. Ideea de a dezveli goliciunea semenului este pusă în dosarul Babilonului. E interesant că mesajul preia ideea unei vinovății din relația cu aproapele și o aplică în contextul relației Babilonului cu celelalte neamuri. Acest lucru nu este întâmplător. Să ne aducem aminte că în cap1, Habacuc e tulburat mai întâi de problema nedreptății la nivelul relațiilor dintre semeni. Apoi se întreabă cu privire la nedreptatea din relațiile dintre națiuni. Nu este și aceasta o nedreptate? Răspunsul Domnului îi arată că aceleași legi sfinte, pe baza căruia El judecă relațiile dintre oameni, le aplică și când judecă relațiile dintre națiuni. De aceea, Babilonul care a călcat în picioare neamurile, e asemănat cu un OM care și-a nedreptățit semenii. De aceea, cele 5 vaiete sunt formulate ca și cum ar fi aplicate unui OM, unei persoane. Dar ele se referă la Babilon. Legea dreptății devine universală. Ea guvernează nu doar relațiile dintre națiuni, ci și cele dintre semeni. Deci porunca ce spune ca omul să-

și iubească semenul ca pe el însuși, se poate traduce astfel: ***fiecare popor să iubească celelalte popoare ca pe el însuși!*** Babilonul e deci vinovat ca omul care ametește pe semenul său pentru a-i dezveli apoi goliciunea, pentru a-și bate joc de el, sau chiar pentru a-l abuza. Iată ce a făcut de fapt Babilonul cu celelalte popoare atunci când le-a cucerit, le-a jefuit, le-a prădat, le-a pustiit. A profitat de poziția sa de putere și le-a făcut rău, le-a umilit, le-a luat ce aveau mai scump, le-a făcut de rușine înaintea celorlalte popoare.

Desigur, vinovăția cea mai mare a Babilonului e legată de ceea ce a făcut lui Iuda. Este menționat de două ori sâlnicia făcută de Babilon în țară și împotriva cetății și locuitorilor ei (2:8,17). E vorba de țara lui Iuda și de cetatea Ierusalim. Acesta reprezintă apogeul vinovăției Babilonului înaintea Domnului, după cum va vesti apoi și Ieremia (vezi comentariul pe Ieremia 50-51). Babilonul nu a dat înapoi când i s-a oferit ocazia să lovească în Unsul Domnului. Ba mai mult, s-a bucurat din plin de ocazie și a fost fără milă. E interesant când scrie Habacuc aceste lucruri. El le scrie înainte ca Nimicitorul Neamurilor să calce în picioare popoarele și să distrugă Ierusalimul. Babilonul nici nu a făcut aceste lucruri, dar Domnul le vede DEJA și le cheamă judecata Sa asupra lor! Noi citim Habacuc după ce Imperiul Neo-Babilonian a apus de mult în istorie. Profetia nu mai pare așa de fabuloasă. Dar cum a sunat ea în urechile lui Habacuc? ***Domnul condamnă și pedepsește o vinovăție care nici nu a avut încă loc!*** Cât de mult contrastează acest lucru cu imaginea unui Dumnezeu care nu vede sau rămâne nepăsător la nedreptatea dintre popoare. Iată că nu este așa. Domnul vede și judecă vinovăția Babilonului ÎNAINTE ca acesta să se ridice în istorie. Deci, dacă vede de pe acum păcatul Babilonului cu așa mare claritate, oare nu-l va vedea când acesta chiar îl va înfăptui în istorie? Dacă Domnul este de pe acum așa de supărat și hotărât să distrugă Babilonul, va putea fi altfel după ce acesta își va face de cap în istorie? Iată unul din motivele pentru care mesajul din cap.2 este atât de încurajator pentru Habacuc. Această vesteire MAI DINAINTE rămâne o resursă fundamentală pentru credința celui neprihănit.

Este amintită și sâlnicia făcută împotriva Libanului. Nebucadnețar a făcut un drum comercial între Liban și Babilon pentru a folosi cedrul din Liban pentru construirea propriilor sale palate și templelor lui Marduk. Aceasta a însemnat

jefuirea și pustiirea Libanului. Acest lucru nu a plăcut Domnului. Babilonul a luat ce nu este al lui și a adus multă suferință în Liban. Chiar dacă cei din Liban aveau propriile păcate pentru care au fost pedepsiți, gestul Babilonului este nedrept și va fi la rândul său pedepsit. Proorocia nu poate să nu acuze idolatria Babilonului. Babilonul era celebru prin idolatria și ocultismul său. Cultul zeului Marduk s-a răspândit cu putere în tot Imperiul Neo-Babilonian. V.19 face aluzie la ritualurile din Babilon pentru însuflețirea statuielor cu duhul zeilor. Idolul nu era doar o reprezentare simbolică a zeului. Se confunda cu zeul care era efectiv una cu statuia. Statuiele erau spălate, îmbrăcate, hrănite. Câtă minciună! Cât neadevăr! Babilonul s-a dat la aceste minciuni și la această idolatrie, și a promovat-o printre popoare. Mare este vina sa. Statuia nu are duh, nu poate da învățătură, nu vorbește, și este făcută de mâna omului. Cum poate fi considerat un dumnezeu, cum poate fi comparată cu Creatorul nevăzut și atotputernic? Se insistă ca și în alte pasaje pe muștenia idolilor. Adesea oamenii cereau de la idoli călăuzire. Mai ales cei din Babilon. Preoții din Babilon susțineau că primeau mesaje de la acești idoli, sau manevrau pe ascuns statuiele pentru a sugera prin mișcărilor acestora diferite răspunsuri ale zeului la întrebările puse de regi. Cât de diferit era Yahwe. El se caracterizează prin VORBIRE. El a creat pământul prin Cuvânt, a vorbit pe Sinai în auzul unui popor întreg. El a vorbit lui Moise și apoi, în fiecare generație, în mod direct, proorocilor lui Israel care au transmis mai departe Cuvântul Său poporului. Prin acest Cuvânt viu El vorbește oricui se apropie de El. Iată acum îi vorbea lui Habacuc însuși. Nu era nevoie ca Habacuc să intre în transă ca șamanii sau preoții păgâni pentru a intra într-un contact ciudat cu divinitatea. Nu era nevoie a se citi în stele sau a se scoate ficatul unui animal pentru a primi un mesaj de la divinitate. Dumnezeu îi vorbea în mod personal și direct, un mesaj inteligibil, atât de clar și de coerent, atât de minunat și surprinzător în același timp! În contrast cu idolii, Domnul este în Templul Lui cel sfânt. Se știe că Templul din Ierusalim nu avea nici o reprezentare fizică a lui Dumnezeu. Un lucru absolut unic în lumea de atunci. Era singurul Templu care onora cu adevărat un Dumnezeu nevăzut, personal, unic, atotputernic, nemărginit care nu poate fi LIMITAT, nu poate fi reprezentat, nu poate fi comparat cu un om sau cu un animal, nu poate fi confundat cu o statuie mută, care nu are nevoie să fie îmbrăcat, spălat, hrănit. Domnul, care este duh, este în Templul Său cel sfânt! El este în Templul Său din ceruri, dar și în

Templul de pe pământ. Mesajul se încheie cu afirmația: Tot pământul să tacă înaintea Lui! Idolii sunt muți. Preoții trebuie să vorbească în dreptul lor, să inventeze tot felul de mesaje de la ei. Dar Domnul este în Templul Lui Cel Sfânt și este un Dumnezeu care vorbește. El nu are nevoie de apărători, de vorbitori în locul Său. Vorbirea Sa este atât de puternică, atât de clară, încât tot pământul este îndemnat să tacă înaintea Lui. Pământul trebuie să tacă, căci dacă ar vorbi, ar spune prostii. Acesta e atât de mic și ignorant față de Yahwe, încât se cuvine să tacă. Ne aducem aminte de îndemnul din Plângeri cap.3, ca tânărul să tacă, să-și umple gura cu țărână. Omul spune multe, și vorbește mai ales când este nedreptate pe pământ. Adesea îl acuză pe Domnul sau vorbește lucruri greșite despre planurile Lui sau vorbește în numele idolilor, sau oferă tot felul de explicații la nedreptățile de pe pământ. Dar Domnul Însuși îndeamnă la tăcere. E un act de smerenie, de a-și recunoaște limitele, că nu știi, că nu poți pricepe, că nu-și pot da cu părerea, că nu ai ce spune. Singurul lucru logic este să aștepti în tăcere răspunsul Domnului. Vorbirea noastră face o zarvă care ne împiedică să auzim vocea Lui. Chiar în Templu, chiar înaintea Sa în rugăciune, să nu spunem prea multe lucruri (vezi și Eclesiastul cap.5). Mai degrabă să tăcem și să ascultăm. El are de spus, El are de rostit, noi avem de ascultat și de învățat. Ucenicul tace, învățătorul vorbește. Cel ce nu știe mai nimic tace, cel ce știe are dreptul să vorbească. Cel ce nu are nimic de spus, se cuvine să tacă, și doar cel ce are ceva de spus se cuvine să vorbească. Tăcerea e cea care ar trebui să caracterizeze ființa umană decăzută. Iar în fața lucrării lui Dumnezeu cu atât mai mult ar trebui să tăcem, să privim cu reverență și uimire slava Sa revelată printre popoare. Domnul Își arată slava în istorie. Oare nu se cuvine ca în timpul vizionării celei mai frumoase piese de teatru să tăcem? Acest îndemn la tăcere îl mai întâlnim în Țef.1:7 și în Zah.2:13:

- Tăcere înaintea Domnului Dumnezeu! Căci ziua Domnului este aproape, căci Domnul a pregătit jertfa, și-a sfințit oaspeții.
- Orice făptură să tacă înaintea Domnului, căci El S-a și sculat din Locașul Lui cel sfânt!

În ambele versete, îndemnul la tăcere e legat de iminența judecății lui Dumnezeu. Acest lucru e valabil și în Habacuc cap.2. Pământul e îndemnat să tacă înaintea unui Dumnezeu care va judeca popoarele, inclusiv Babilonul. În perioada

de aparentă tăcere a lui Dumnezeu, omul e tentat să vorbească, să comenteze, vrute și nevrute. Dar când Domnul sparge tăcerea și judecă, omul care a vorbit e făcut de rușine. Omul e îndemnat să tacă tocmai pentru că Dumnezeu NU VA lăsa problema nedreptății nerezolvată. De aceea se cuvine ca omul să tacă, ca nu cumva vorbirea iminentă a lui Dumnezeu să-i aducă pe urmă pieirea. Domnul va vorbi în istorie și împotriva Babilonului. Domnul deja a rostit osânda Babilonului:

- Vei ajunge prada asupritorilor.
- Rămășița popoarelor te va jăfui.
- Popoarele se ostenesc pentru foc și neamurile se trudes degeaba.
- Te vei sătura de rușine în loc de slavă.
- Bea și tu și dezvește-te. Îți va veni și ție rândul să iei paharul din dreapta Domnului și va veni rușinea peste slava ta.

Expresia din v.13 am întâlnit-o și în Ieremia 51:58. Despre ce este vorba? În cetatea Babilonului s-au pompat toate bogățiile neamurilor. Tributul națiunilor se aducea în Babilon pentru a face din acesta cel mai frumos oraș al lumii (cum a și devenit pe vremea sa). Dar această cetatea e sortită focului, va fi arsă. Concluzia este că toate popoarele care sprijină zidirea mărețului Babilon se trudes de fapt pentru foc și muncesc degeaba. Știm totuși că Babilonul nu a fost ars. Dar Ierusalimul a fost ars. Știm că în Apocalipsa, marele Babilon va fi ars și el.

V.14 este extrem de important. El explică v.13, dar nu în termenii lui Ieremia (cetatea va fi arsă), ci în termenii lui Isaia: *Căci pământul va fi plin de cunoștința slavei Domnului, ca fundul mării de apele care-l acopăr*. Este un citat din Isaia 10:

20. În ziua aceea, rămășița lui Israel și cei scăpați din casa lui Iacov nu se vor mai sprijini pe cel ce îi lovea; ci se vor sprijini cu încredere pe Domnul, Sfântul lui Israel.

21. O rămășiță, rămășița lui Iacov, se va întoarce la Dumnezeul cel puternic.

22. Chiar dacă poporul tău, Israele, ar fi ca nisipul mării, totuși numai o rămășiță se va întoarce, căci nimicirea este hotărâtă, făcând să se reverse dreptatea.

23. Și nimicirea aceasta care a fost hotărâtă, Domnul Dumnezeuul oștirilor o va aduce la îndeplinire în toată țara.
24. Totuși așa vorbește Domnul Dumnezeuul oștirilor: „Poporul Meu, care locuiești în Sion, nu te teme de asirian; da, el te lovește cu nuiua și își ridică toiagul asupra ta cum făceau egiptenii.
25. Dar, peste puțină vreme, pedeapsa va înceta, și mânia Mea se va întoarce împotriva lui, ca să-l nimicească.”
26. Domnul oștirilor va învârti biciul împotriva lui, cum a lovit pe Madian la stânca Oreb; și își va mai ridica toiagul o dată asupra mării, ca odinioară în Egipt.
27. În ziua aceea se va lua povara lui de pe umărul tău, și jugul lui, de pe gâtul tău, ba încă jugul va crăpa de grăsime.
28. El vine asupra Aiatului, străbate Migronul, își lasă calabalâcul la Micmaș.
29. Trec trecătoarea, se culcă la Gheba; Rama tremură, Ghibeea lui Saul o ia la fugă. –
30. Ridică-ți glasul, fiica Galimului! Ia seama, Lais! Vai de tine, Anatot! –
31. Madmena se împrăstie, locuitorii din Ghebim fug.
32. Încă o zi de oprire la Nob, și amenință cu mâna lui muntele fiicei Sionului, dealul Ierusalimului.
33. Iată, Domnul Dumnezeuul oștirilor taie crăcile cu putere; cei mai mari sunt tăiați, cei mai înalți sunt doborâți.
34. Dă jos cu fierul crângul pădurii, și Libanul cade sub mâna Celui Puternic.

Capitolul 11

1. **Apoi** o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai, și un Vlăstar va da din rădăcinile lui.
2. Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.
3. Plăcerea Lui va fi frica de Domnul; nu va judeca după înfățișare, nici nu va hotărî după cele auzite,

4. ***ci va judeca pe cei săraci cu dreptate și va hotărî cu nepărtinire asupra nenorociților țării; va lovi pământul cu toiagul cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel rău.***

5. Neprihănirea va fi brâul coapselor Sale, și credincioșia, brâul mijlocului Său.

6. „***Atunci*** lupul va locui împreună cu mielul, și pardosul se va culca împreună cu iedul; vițelul, puiul de leu și vitele îngrășate vor fi împreună, și le va mâna un copilaș;

7. vaca și ursoaica vor paște la un loc, și puii lor se vor culca împreună. Leul va mânca paie ca boul,

8. pruncul de țâță se va juca la gura bortei năpârcii, și copilul întărcat va băga mâna în vizuina basilicului.

9. Nu se va face niciun rău și nicio pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt; ***căci pământul va fi plin de cunoștința Domnului, ca fundul mării de apele care-l acoperă.***

10. ***În ziua aceea***, Vlăstarul lui Isai va fi ***ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la El, și slava va fi locuința Lui.***”

11. În același timp, Domnul Își va întinde mâna a doua oară ***ca să răscumpere rămășița poporului Său risipit în Asiria și în Egipt, în Patros și în Etiopia, la Elam, la Șinear și la Hamat, și în ostroavele mării.***

12. El va înălța un steag pentru neamuri, va strânge pe surghiuniții lui Israel și va aduna pe cei risipiți ai lui Iuda de la cele patru capete ale pământului.

13. Pizma lui Efraim va înceta, și vrăjmașii lui Iuda vor fi nimiciți; Efraim nu va mai fi gelos pe Iuda, și Iuda nu va mai fi vrăjmaș lui Efraim,

14. ci vor zbura pe umărul filistenilor la apus, și vor jefui împreună pe fiii răsăritului. Edom și Moab vor fi prada mâinilor lor, și fiii lui Amon le vor fi supuși.

15. Domnul va seca limba mării Egiptului, Își va ridica mâna asupra Râului în mânia Lui, îl va împărți în șapte pâraie, așa că îl vor putea trece încălțați.

16. Și va fi un drum pentru rămășița poporului Său care va mai rămâne în Asiria, cum a fost pentru Israel în ziua când a ieșit din țara Egiptului.

Capitolul 12

1. În ziua aceea vei zice: „Te laud, Doamne, căci ai fost supărat pe mine, dar mânia Ta s-a potolit, și m-ai mângâiat!
2. Iată, Dumnezeu este izbăvirea mea, voi fi plin de încredere și nu mă voi teme de nimic; căci Domnul Dumnezeu este tăria mea și pricina laudelor mele, și El m-a mântuit.”
3. Veți scoate apă cu bucurie din izvoarele mântuirii
4. și veți zice în ziua aceea: „Lăudați pe Domnul, chemați Numele Lui, vestiți lucrările Lui printre popoare, pomeniți mărima Numelui Lui!
5. Cântați Domnului, căci a făcut lucruri strălucite: să fie cunoscute în tot pământul!
6. Strigă de bucurie și veselie, locuitoare a Sionului, căci mare este în mijlocul tău Sfântul lui Israel.”

În lumina cărții Ieremia cât de clară este profeția. Ea ne prezintă următoarele etape:

1. Asirianul va pustii toată țara până va ajunge la Ierusalim.
2. Atunci o rămășiță se va întoarce la Domnul, și Domnul va trece de partea lui Israel luptând împotriva asupritorului acestuia.
3. Va face acest lucru prin Mesia, Odrasla.
4. Acesta se va ridica, va nimici pe cel rău și va instaura o împărăție a dreptății.
5. Va restaura creația, nici un rău nu se va mai face pe muntele Domnului și tot pământul va fi plin de cunoștința Domnului.
6. Atunci, din pricina lui Mesia, Neamurile vor căuta pe Domnul.
7. În același timp, Domnul va trimite să se răscumpere și rămășița evreilor dintre Neamuri, și ea va fi adusă la Ierusalim.
8. În ziua aceea, Israel va cânta de bucurie înaintea Domnului și va vesti îndurarea și slava Sa printre popoare.

În mod cert e vorba de arătarea lui Mesia în slavă, de restaurarea lui Israel, de vindecarea Neamurilor, de... mia de ani. De ce nu lăsăm textul așa cum este? De ce-l spiritualizăm fără încetare?

E interesant că apoi, în Isaia, urmează în cap.13-14 mesajul împotriva Babilonului. De fapt nu Asiria, ci Babilonul va fi ultimul vrăjmaș al lui Israel care va fi nimicit înainte de venirea lui Mesia. Acest lucru e confirmat apoi de Ieremia. De fapt, împăratul Babilonului va fi inamicul final doar prefigurat de asirian. Dar și împăratul Babilonului din vremea lui Habacuc nu făcea decât să prefigureze ultimul inamic al lui Israel, Anticrist însuși.

Deci Habacuc primește în v.14 mesajul că nimicirea Babilonului va fi făcută de Mesia Însuși, și că va marca aducerea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ, readucerea Edenului în creație! Deci, căderea Babilonului nu este doar o altă intervenție corectivă a lui Dumnezeu în istorie. E ULTIMA intervenție. E îndepărtarea răului și nedreptății de pe tot pământul și pentru totdeauna! Habacuc aștepta probabil pedepsirea Haldeilor. Dar răspunsul e mai luminos. Pedepsirea haldeilor coincide cu venirea în glorie a mult așteptatului Mesia. Nu se rezolvă doar problema nedreptăților invocate de ei, ci toate nedreptățile de pe pământ și pentru totdeauna! De aceea, am spus deja când am comentat v.1-4, proorocia anunță, de fapt, venirea lui Mesia, și că Cel așteptat este de fapt însuși Mesia. Habacuc astfel întărește escatologia cărții Isaia și o anticipează pe cea din cartea Ieremia: ***căderea cetății Babilon va fi urmată de venirea în glorie a lui Mesia!***

Desigur, ne întrebăm ce aduce NOU Habacuc față de Isaia și Ieremia? De ce el completează revelația Vechiului Testament? De ce Vechiul Testament ar fi incomplet fără cartea Habacuc? Ce ar putea aduce nou un astfel de profet mic pe lângă cei trei giganți: Isaia, Ieremia, Ezechia? Ieremia, în mod cert, aduce multe lucruri noi față de Isaia. E de ajuns de menționat revelarea inimii lui Dumnezeu exact dinainte de distrugerea Ierusalimului, precum și promisiunea Noului Legământ și reînnoirea promisiunilor față de domnia eternă a urmașilor lui David. La Ezechiel, e de-ajuns să menționăm de Templu, de Noul Templu, de Og și Magog de la sfârșitul celor o mie de ani. Dar Habacuc? Care e rolul său? Vom reveni la aceste întrebări după ce vom studia și capitolul 3.

Habacuc capitolul 3 - Rugăciunea proorocului

Habacuc 3:1-15 – Măreția Dumnezeului care judecă întreg pământul

Versetul 1 precizează clar că e vorba de rugăciunea proorocului Habacuc. Dar mai degrabă frământările sale din capitolul 1 seamănă a rugăciuni. În primele 15 versete Habacuc mai mult descrie măreția judecății lui Dumnezeu. Poate tocmai de aceea v.1 insistă că e vorba de o rugăciune. Deci toată descrierea Marelui Judecător face parte dintr-o rugăciune. Deci cel puțin în primele 15 versete proorocul vorbește în primul rând cu Dumnezeu. De fapt el urmează tiparul din cap.1, căci după prima descoperire din partea cerului el răspunde în rugăciune. Acum după a doua revelație divină, răspunde tot în rugăciune. Dar rugăciunea sa din cap.3 este atât de diferită de cea din cap.1. În cap.1 rugăciunea e mai mult o plângere și e plină de întrebări. În cap.3 rugăciunea pare a fi mai mult o laudă, o înălțare a măreției și dreptății lui Dumnezeu. Habacuc pare să nu mai aibă nici întrebări, nici plângeri. Este în mod cert într-o altă stare de spirit decât era la finalul capitolului 1. Înseamnă că răspunsul din cap.2 a adus multe lămuriri și multă lumină în inima lui Habacuc. Citind rugăciunea din cap.3 a proorocului vedem cu claritate diferența între informație și revelație. Cap.2 este pentru noi un set de informații. Pentru Habacuc a fost un răspuns din gura lui Dumnezeu, însoțit probabil de imagini profetice vii. El a văzut dincolo de informații, în semnificația lor adâncă. Cap.3 ne arată ce a înțeles el din revelația din cap.2. El a văzut în cap.2 nu doar judecarea Babilonului, ci ziua finală a judecății pe care o descrie în cap.3. Așa cum am intuit și noi când am comentat cap.2, el a înțeles că proorocia anunță judecarea finală a răului și venirea în glorie a lui Mesia. Dar Habacuc nu doar a înțeles că e vorba de acea zi finală a judecății, acea celebră zi a Domnului, ci a cunoscut măreția ei. I-a văzut puterea, gloria, groaza și splendoarea. Profetul e copleșit de măreția acelei zile. De aceea își începe lucrarea astfel:

- Când am auzit, Doamne, ce ai vestit, m-am îngrozit.

Deci Habacuc nu mai este ca omul care se întreabă de ce tace Domnul în fața nedreptății, ci omul îngrozit de răspunsul Domnului față de nedreptatea de pe pământ. Deși el este slujitorul Domnului, judecata Domnului îl umple de groază. Judecata Domnului e cumplită, fără milă, absolut înfricoșătoare. Facem o mică paranteză și precizăm faptul acest capitol 3 a dat ceva bătaie de cap traducătorilor. Nu știu de ce, dar e unul din acele capitole ale Scripturii în care pe anumite pasaje variantele de traducere distinctă sunt multiple. Astfel că pe parcursul studierii sale vom trece în vedere diferitele variante de traducere. Începem acest lucru chiar din v.1:

Traducere	Cornilescu	Traducerea literală	NIV
	Când am auzit, Doamne, ce ai vestit, m-am îngrozit. Însuflește-Ți lucrarea în cursul anilor , Doamne! Fă-Te cunoscut în trecerea anilor! Dar, în mânia Ta, adu-Ți aminte de îndurările Tale!	Doamne, am auzit ce ai spus și m-am temut. Doamne, însuflește-ți lucrarea în mijlocul anilor! În mijlocul anilor, fă-o cunoscută! În mânie, amintește-ți de îndurare!	Doamne, am auzit faima ta. Sunt îngrozit înaintea faptelor Tale. Reînnoiește-le în zilele noastre , în vremea noastră fă-le cunoscut! În mânie adu-ți aminte de îndurare!

Deși este îngrozit de judecata lui Dumnezeu, de faptele mărețe ale judecăților Sale, profetul cere totuși ÎMPLINIREA lor. Acum e greu de spus dacă o cere în cursul anilor, în mijlocul anilor sau chiar în vremea sa. Accentul e diferit. Ideea fundamentală este că el cere ca judecata Domnului să se împlinească. Și e logic să credem că o cere să se împlinească degrabă, chiar în vremea sa. Deși se îngrozește de judecata Domnului, totuși el cere ca ea să se împlinească. Nu cere nici oprirea ei, nici amânarea ei. Judecata înseamnă nu doar judecarea Babilonului, ci judecarea întregului pământ. Înseamnă și o judecată aspră adusă chiar asupra propriului său popor. Căci Habacuc a înțeles bine scenariul judecății: prin Babilon e pedepsit Israel, apoi Babilonul și toate neamurile sunt pedepsite, apoi rămășița lui Israel e mântuită. De ce nu cere Habacuc oprirea sau amânarea judecății? Cu atât mai mult

poate face acest lucru cu cât este vorba și de judecarea lui Israel. Contemporan cu Habacuc e Ieremia care a încercat să oprească judecarea lui Iuda. Contemporan cu Habacuc e și Iosia care a reușit să amâne judecarea lui Iuda. Am comentat și în cap.1 ipoteza că proorocia cu privire la pedepsirea lui Iuda prin Haldei a inclus și ideea că judecata nu poate fi oprită. Din pricina lui Manase, judecata era inevitabilă. Ieremia însuși a trebuit să accepte acest lucru; se pare că cele două mesaje primite de Habacuc sunt revelații speciale care îi clarifică lui Habacuc MULTE lucruri chiar dacă ele nu se regăsesc explicit în mesajul informațional. Așa se explică reacția din cap.3. Așa se explică de ce în cap.1b el nu mijlocește în favoarea lui Israel, ci doar întreabă cu privire la pedepsirea Babilonului. Deci dacă Habacuc nu a mijlocit după mesajul ce anunță judecarea lui Israel, în mod cert nu va mijloci după ce a auzit vestea judecării Babilonului. Cu atât mai mult cu cât el a văzut în judecarea Babilonului o judecată finală care va inaugura împărăția mesianică pe pământ, când pământul va fi plin de cunoștința slavei Domnului ca fundul mării care-l acoperă, când va fi doar dreptate, bine, fericire pe pământ. Cum să oprească o judecată care e menită să curețe tot răul de pe pământ? Cum să mijlocească pentru a amâna venirea împărăției lui Mesia? Astfel, deși tulburat de asprimea judecății, Habacuc nu poate decât să ceară împlinirea ei, și dacă s-ar putea chiar în vremea sa. Finalul e prea frumos ca să întârzie. Finalul poveștii e prea glorios ca să nu-l dorești mai repede, chiar în zilele prezentului. Judecarea istorică a Babilonului prefigurează judecata finală, răspunsul final al lui Dumnezeu la problema nedreptății. Dumnezeu va sparge tăcerea și Se va arăta tuturor popoarelor, și astfel se va sfârși taina lui Dumnezeu, așa cum se spune în Apoc. 10: 7.

Totuși, Habacuc, deși invocă împlinirea judecăților lui Dumnezeu, nu poate să nu rostească: ***Dar în mânia Ta, adu-Ți aminte de îndurarea Ta!*** Mânia lui Dumnezeu e atât de cumplită încât poate exista pericolul ca totul să fie distrus, să fie nimiciti toți oamenii și tot pământul. În fața sfințeniei Sale nimeni nu e drept și totul trebuie să piară. Și atunci, profetul îi cere Domnului ca în actul revărsării mâniei să-și aducă aminte de îndurarea Sa. Îndurarea Sa va tempera revărsarea mâniei Sale. Astfel va mai rămâne o rămășiță de oameni, și un pământ care să poată fi umplut de gloria lui Dumnezeu. În momentul judecății, mai este o rămășiță

care trebuie izbăvită de mânia lui Dumnezeu. Ea poate fi izbăvită doar prin îndurarea Sa. De aceea e nevoie, ca în actul revărsării mâniei Sale, să-și aducă aminte și de îndurarea Sa. Habacuc dorea manifestarea judecății lui Dumnezeu peste cel nelegiuit și nedrept. Dar acum înțelege că dacă se revarsă DOAR mânia Sa, nimeni și nimic nu va mai sta în picioare. De aceea invocă și îndurarea Sa. El însuși nu poate sta prin neprihănirea sa în ceasul judecății. Doar îndurarea Domnului îl poate salva de judecata Domnului.

Aceasta pare a fi ruga lui Habacuc. Căci de la v.2 până la v.15 el nu face decât să descrie ziua Domnului, manifestarea înspăimântătoare a judecății divine. Nu găsim nici o altă cerere sau întrebare sau laudă directă adresată Domnului. El practic în v.1 cade la pământ îngrozit de răspunsul Domnului în fața nedreptății, și cere Domnului două lucruri: mai întâi să împlinească judecățile Sale și apoi ca în mânie să-și aducă aminte și de îndurare! Dar e tare misterios modul în care continuă ruga sa din v.2 până în v.15. Ea pare a fi parte tot din rugăciunea sa, anunțată solemn în 3:1. Căci nu cred că 3:1 ar anunța doar rugăciunea scurtă din v.2. Faptul că din v.8 până în v.17 Habacuc folosește persoana doi singular (Tu, a Ta, ale Tale...) confirmă că rugăciunea continuă. Aceasta e o altă observație: de la v.3 la v.7 Habacuc descrie judecățile lui Dumnezeu folosind persoana 3 singular: El, Lui, ale Sale). Dar din v.8 continuă cu o adresare directă. De ce această trecere?

În v.3-15 Habacuc pare să descrie o vedenie. Descrie ce vedeau ochii săi când urechile sale au auzit mesajul capitolului 2, descrie o nouă vedenie pe care o primește chiar când se roagă în capitolul 3 sau pune în imagini vizuale ce a simțit sufletul său când a auzit mesajul judecății din capitolul 3? E interesant de precizat că unele traduceri, spre deosebire de Cornilescu care folosește timpul prezent în acest pasaj, folosesc timpul perfect compus: *Dumnezeu a venit din Teman, a venit din Paran... Am văzut corturile Etiopiei...* Se știe că în limba ebraică e dificil de delimitat timpul prezent de cel trecut sau viitor. Versetul 7 cu folosirea verbului A VEDEA și apoi cu referire precisă la regiuni ca Etiopia și Madian ne sugerează că e vorba de o VEDENIE. Deci profetul pare a pune în cuvinte ce a văzut sufletul său când s-a rostit mesajul judecății din cap.2. Habacuc aștepta judecata Babilonului istoric, dar Domnul îi vorbește de judecata finală. Probabil de aceea nici nu găsim în cap.2 vreo referire explicită la Haldei (cuvintele Haldei, Babilon,

Marduk, Bel lipsesc cu desăvârșire din mesajul cap.2). Ne amintim cum s-a încheiat cap.2, cu vestitul v.20: *Domnul însă este în Templul Lui cel Sfânt. Tot pământul să tacă înaintea Lui!* Am văzut că în alte profetii acest verset marchează momentul în care Dumnezeu Se scoală de pe scaunul Său de domnie pentru a judeca pământul. Or, exact acel lucru îl descrie Habacuc în rugăciunea sa din cap.3. El descrie pe Domnul care S-a sculat să judece pământul. Este poate o IMAGINE pe care a văzut când i-a fost transmis v.20 din cap.2. De ce Habacuc ne descrie nouă această imagine e lesne de înțeles. Prin ea cititorul poate înțelege greutatea și adevărata semnificație a mesajului din cap.2. Astfel imaginile vizuale din cap.3 de fapt completează mesajul din cap.2. În lumina lor înțelegem reacția lui Habacuc din v.2 și absența altor întrebări despre nedreptatea din lume. Tulburat de nedreptate și dornic de judecată, acum e tulburat de manifestarea judecății divine. Marea întrebare este de ce această descriere o include în rugăciunea sa, în dialogul său cu Dumnezeu?

Dumnezeu Judecătorul vine pentru a judeca pământul. El este Cel Sfânt. El vine din Teman și din Paran. De ce din Teman? De ce din Paran? Același lucru e anunțat și de alți mesageri ai Domnului:

- Domnul a venit din Sinai, și a răsărit peste ei din Seir, a strălucit din muntele Paran, și a ieșit din mijlocul zecilor de mii de sfinți având în dreapta Lui focul Legii. Da, El iubește popoarele. Toți sfinții sunt în mâna Ta, Ei au stătut la picioarele Tale, au primit Cuvintele Tale. Moise ne-a dat Legea, moștenirea adunării lui Israel. (Deut.33:2-4)
- Doamne, când ai ieșit din Seir, când ai plecat din câmpiile Edomului, pământul s-a cutremurat, cerurile au picurat, și norii au turnat cu găleata; munții s-au clătinat înaintea Domnului. Sinaiul acela s-a clătinat înaintea Domnului, Dumnezeului lui Israel. (Jud.5:4-5)
- Dumnezeule, când ai ieșit Tu în fruntea poporului, și când mergeai în pustie, s-a cutremurat pământul, s-au topit cerurile, dinaintea lui Dumnezeu, s-a zguduit Sinaiul dinaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel. (Ps.68:7)
- Munții lui Dumnezeu, munții Basanului, munți cu multe piscuri, munții Basanului, pentru ce, munți cu multe piscuri, purtați pizmă pe muntele pe care l-a ales Dumnezeu ca locaș împărătesc? Cu toate acestea Domnul va locui în el în veci. Carele

Domnului se numără cu douăzecile de mii, cu mii și mii; Domnul este în mijlocul lor, **venind din Sinai în Locașul Său cel Sfânt**. Te-ai suit pe înălțime, ai luat prinși de război, ai luat în dar oameni; cei răzvrățiți vor locui și ei lângă Domnul Dumnezeu. Binecuvântat să fie Domnul care zilnic ne poartă povara, Dumnezeu, Mântuirea noastră. – (Oprire) Dumnezeu este pentru noi Dumnezeul izbăvirilor, și Domnul Dumnezeu ne poate scăpa de moarte. Da, Dumnezeu va zdrobi capul vrăjmașilor Lui, creștetul capului celor ce trăiesc în păcat. Domnul zice: „Îi voi aduce înapoi din Basan, îi voi aduce înapoi din fundul mării, ca să-ți cufunzi piciorul în sânge, și limba câinilor tăi să-și capete partea din vrăjmașii tăi. Ei văd intrarea Ta, Dumnezeule, intrarea Dumnezeului meu, Împăratului meu, în Locașul cel Sfânt. (Ps.68)

Habacuc descrie un Dumnezeu în MIȘCARE. El vine dintr-un loc și merge spre alt loc. deocamdată analizăm locul din care vine Dumnezeu. El vine din Teman, din muntele Paran. Dar de ce tocmai de acolo? Celelalte două citate ne ajută să răspundem la această întrebare. Muntele Sinai (sau Horeb) este în zona arabă, în peninsula Sinai; în Nord-Est-ul peninsulei este deșertul Paran și apoi munții Seir care fac parte din regiunea stăpânită altă dată de Edom. Temanul este o localitate din Edom, renumită pentru înțelepții și consilierii Edomului din acel loc. (Ne aducem aminte că unul din prietenii lui Iov era tot de acolo: Elifaz din Teman...). Unii comentatori consideră muntele Paran ca fiind tot una cu muntele Sinaiului și/sau făcând parte din acelaș lanț muntos care se învecinează cu deșertul Paran. Dumnezeu deci S-a arătat în acea zonă și munții Sinaiului s-au zguduit. Apoi de la Sinai Domnul a pornit spre Seir și Teman înaintea poporului Său. Acela este locul de unde a pornit apoi noua generație pentru a cuceri țara Canaan. Deci Dumnezeul care a coborât în mijlocul lor la Sinai apoi a mers înaintea lor din Teman, și din Seir pentru a nimici pe vrăjmașii lor din Canaan și pentru a le da în stăpânire țara. Iordanul s-a plecat la picioarele Lui, creația s-a cutremurat, vrăjmașii au fost nimiciți, urgiile au lovit pe Canaanii, soarele și luna s-au oprit în loc (vezi evenimentele descrise în cartea Iosua). Deci Dumnezeu care vine din Teman și din Seir este Dumnezeul care vine să nimicească vrăjmașii poporului Său. Și totul tremură înaintea Lui. Iată ce spune psalmistul:

Capitolul 114

1. Când a ieșit Israel din Egipt, când a plecat casa lui Iacov de la un popor străin,

2. Iuda a ajuns locașul Lui cel sfânt, și Israel, stăpânirea Lui.
3. **Marea** a văzut lucrul acesta, și a fugit, **Iordanul** s-a întors înapoi:
4. **munții** au sărit ca niște berbeci, și **dealurile**, ca niște miei.
5. Ce ai tu, mare, de fugi, și tu, Iordanule, de te întorci înapoi?
6. Ce aveți, munților, de săltați ca niște berbeci, și voi, dealurilor, ca niște miei?
7. Da, **cutremură-te, pământule**, înaintea Domnului, înaintea Dumnezeului lui Iacov,
8. care preface stânca în iaz, și cremenea, în izvor de ape.

(Ps.114)

Înțelegem de ce în descrierea lui Habacuc insistă atât pe mult pe tremurul APELOR, apoi al pământului, apoi pe oprirea soarelui și a lunii, apoi pe urgiile, apoi pe termurul vrăjmașilor. Toate aceste elemente sunt specifice judecății lui Dumnezeu manifestate în cartea Iosua împotriva Canaanților. Habacuc insistă în special pe tremurul APEI. Acest lucru ne aduce aminte nu doar de despărțirea Iordanului, ci și de despărțirea Mării Roșii. La Marea Roșie Domnul folosește (ca la potop!) APA pentru a nimici pe vrăjmașii lui Israel. Și elementul urgiilor e specific judecării țării Egiptului. Cel care pleacă din Teman spre Canaan folosește aceeași putere a judecării manifestată deja în Egipt. E clar imaginea lui Dumnezeu care coboară în mijlocul poporului Său pentru a judeca pe vrăjmașii acestuia. Imagini legate de apă, smiliale celor din Habacuc, le găsim și în Ps.77:

Capitolul 77

Către mai marele cântăreților. După Iedutun. Un psalm al lui Asaf.

1. Strig cu glasul meu către Dumnezeu, strig cu glasul meu către Dumnezeu, și El mă va asculta.
2. În ziua necazului meu, caut pe Domnul; noaptea, mâinile îmi stau întinse fără curmare; sufletul meu nu vrea nicio mângâiere.
3. Mi-aduc aminte de Dumnezeu și gem; mă gândesc adânc în mine și mi se mârnește duhul. – (Oprire)

4. Tu îmi ții pleoapele deschise; și, de mult ce mă frământ, nu pot vorbi.
5. Mă gândesc la zilele de demult, la anii de odinioară.
6. Mă gândesc la cântările mele noaptea, cuget adânc înăuntrul inimii mele, îmi cade duhul pe gânduri și zic:
7. „Va lepăda Domnul pentru totdeauna? Și nu va mai fi El binevoitor?
8. S-a isprăvit bunătatea Lui pe vecie? S-a dus făgăduința Lui pentru totdeauna?
9. A uitat Dumnezeu să aibă milă? Și-a tras El, în mânia Lui, înapoi îndurarea?” – (Oprire)
10. Atunci îmi zic: „Ceea ce mă face să sufăr este că dreapta Celui Preaînalt nu mai este aceeași” ...
11. Dar tot voi lăuda lucrările Domnului, căci îmi aduc aminte de minunile Tale de odinioară;
12. da, mă voi gândi la toate lucrările Tale și voi lua aminte la toate isprăvile Tale.
13. Dumnezeule, căile Tale sunt sfinte! Care dumnezeu este mare ca Dumnezeul nostru?
14. Tu ești Dumnezeul care faci minuni; Tu Ți-ai arătat puterea printre popoare.
15. Prin brațul Tău, Tu ai izbăvit pe poporul Tău, pe fiii lui Iacov și ai lui Iosif. (Oprire)
16. Când Te-au văzut **apele, Dumnezeule, când Te-au văzut apele, s-au cutremurat, și adâncurile s-au mișcat.**
17. Norii au turnat apă cu găleata, tunetul a răsunat în nori, și **săgețile Tale au zburat în toate părțile.**
18. Tunetul Tău a izbucnit în vârtej de vânt, **fulgerele au luminat lumea, pământul s-a mișcat și s-a cutremurat.**
19. Ți-ai croit un drum prin mare, o cărare prin apele cele mari, și nu Ți s-au mai cunoscut urmele.
20. Ai povățuit pe poporul Tău ca pe o turmă, prin mâna lui Moise și Aaron.

Aici apar și imaginile SĂGETILOR și ale FULGERELOR. Dumnezeu este descris ca un războinic viteaz, înarmat și plin de slavă care s-a ridicat din Templul Său pentru a judeca pe vrăjmașii poporului Său.

Habacuc insistă mai întâi pe măreția și strălucirea acestui Mare Războinic. Strălucirea Sa este ca a Soarelui și gloria Sa umple tot pământul. Din armele judecății Sale fac parte urgiile: ciurma merge înaintea Lui și molima calcă pe urmele Lui. Ne aducem aminte de urgiile cu care a lovit pe Egipteni, apoi pe Canaaniți, apoi pe Filistenii care au luat chivotul, apoi pe însuși poporul Său când a păcătuit. Cu privirea sa măsoară tot pământul. Dintr-o singură privire cuprinde imaginea întregului pământ. Îl măsoară pentru a plănui nimicirea lui, cântărește fiecare inimă și fiecare neam în parte pentru a o judeca. Acum nu mai e vorba de judecata Egiptului, a Canaanului sau a Babilonului. E vorba de judecarea întregului pământ și a tuturor neamurilor. La vederea sa neamurile tremură. Ne aducem aminte la tremurul canaaniților înspăimântați de despărțirea Mării Roșii. Munții se sfărâmă și dealurile cele vechi se pleacă. Ne aducem aminte de întrebările Psalmului 114, de modul în care creația își recunoaște Creatorul și se pleacă înaintea Lui. Dar urgia Sa este atât de mare încât munții ce mai mari și puternici se sfărâmă în bucățele. Stâncile semețe ale munților se sfărâmițează înaintea Sa. E vorba de munții cei veșnici, de munții care stau dreți și mândri în picioare de la facerea lumii. Ne aducem aminte de Ps. 68 de modul în care alți munți gelozesc muntele Sionului, dar și de Isaia cap.2 care anunță că în ziua Domnului muntele Sionului va fi cel mai înalt munte și că ziua Domnului oștirilor va fi împotriva oricărui om mândru și trufaș, împotriva tuturor munților înalți (vezi Isaia 2:1-22). Munții cei înalți simbolizează mândria oamenilor și a popoarelor. Ea va fi zdrobită. Doar Domnul și muntele Său vor fi înălțați în acea zi. Domnul umblă pe cărări, pe căi veșnice. Drumul deschis de picioarele Lui e un drum veșnic, care nu se va schimba. Munții cei veșnici vor pieri, dar căile sale vor rămâne pentru eternitate. Corturile Etiopiei sunt pline de groază. Etiopia sau țara Cuș era pentru mentalul biblic tot una cu marginile pământului locuit sau cunoscut. Dincolo de Etiopia era pustia cu demonii deșertului, era capătul lumii. Deci judecata lui Dumnezeu e una globală care ajunge până la marginile pământului. Se cutremură și colibebe din Madian. Madian se află la Est de pustia Paranului. Cumva e în apropierea locului din care Dumnezeu pornește să judece pământul. Judecata este și pentru cei de departe dar și pentru cei de aproape. Ne aducem aminte din alți profeti că Edomul (unde se află Seirul) este un loc simbolic al judecării finale a tuturor neamurilor. Toate neamurile împreună cu tot pământul vor fi judecate.

Profetul se întreabă dacă Domnul S-a mâniat pe râuri sau pe ape. El vede cum râurile și marea se desfac înaintea Domnului. Se amintește de despărțirea Mării Roșii și a Iordanului. Dar judecata lui Dumnezeu nu este împotriva apei, ci a oamenilor. Totuși din pricina omului, și creația e judecată împreună cu omul cel păcătos. De asemenea apa devine un agent al judecății ca la potop când s-au năpustit râuri de apă și au țâșnit izvoarele adâncurilor. Dumnezeu va repeta deci judecarea lumii ca la potop. Se continuă descrierea Războinicului viteaz: El este în carul Său de biruință și caii Lui trag cu putere acest car măreț. El are un Arc care este descoperit, gata pentru a fi folosit în luptă, arcul e plin cu săgeți. Săgețile sunt blestemele Cuvântului Său. Creația a fost făcută prin Cuvânt și va fi judecată tot prin Cuvânt. Cuvântul lui Dumnezeu devine agentul judecății divine. Ne amintim de Fiul Omului din Apocalipsa care vine să judece neamurile cu sabia Cuvântului Său. Dar nu doar elementele creației de pe pământ se cutremură, nu doar dealurile, munții, râurile și mările. Aștrii de pe cer se înfioară și ele de judecata lui Dumnezeu. lumina săgeților Domnului este atât de intensă încât soarele și luna se opresc în locuința lor și nu mai îndrăznesc să se arate. Lumina e prea intensă chiar pentru aștrii. Ascunderea aștrilor e un element des întâlnit în literatura profetică ce descrie ziua judecății finale. Este o lumină care aduce întuneric. Este o lumină care orbește. Desigur oprirea lunii și a soarelei ne aduce aminte de Iosua 10 când ele s-au oprit la ruga lui Iosua ca să se împlinescă judecata Sa împotriva vrăjmașilor Domnului. Dar atunci a fost izbăvit nu doar Israel, ci și Gabaoniții. Se aruncă poate discret o speranță cu privire la mântuirea rămășiței neamurilor. Apare și sulița ca armă de război. Judecata este focalizată însă pe oameni; El va zdrobi neamurile în mânia Lui. Dar judecarea neamurilor și a vrăjmașilor Domnului devine un act de SALVARE pentru poporul Domnului:

- Ieși ca să izbăvești pe poporul Tău, să izbăvești pe Unsul Tău...(v.13)

Deci Domnul iese din Templul Său din ceruri, și vine ca altă dată din Teman pentru a IZBĂVI pe poporul Său. Deci neamurile care sunt nimicite sunt neamurile care s-au adunat împotriva poporului Domnului pentru a-l nimici. Deci Habacuc vede în judecata din cap.2 nu doar pedepsirea vrăjmașilor, ci și slavarea și restaurarea finală a lui Israel și a Sionului. Zaharia completează tabloul: la final, neamurile vor încojura Sionul pentru a-l nimici. Atunci Se va arăta Domnul ca un

Războinic viteaz pentru a nimici neamurile și pentru a aduce izbăvire poporului Său. Deci în cap.3 Habacuc nu descrie un Dumnezeu care vine să judece poporul Său, ci un Dumnezeu care vine să judece pe vrăjmașii poporului Său. Nimcirea lor va aduce salvarea poporului Său! Deci Domnul vine din Teman spre Canaan, și mai ales spre Sion. Ne aducem aminte de ce scrie David în Ps.68 care celebrează aducerea chivotului în Ierusalim și alegerea Ierusalimului ca loc pentru Noul Templu. El îl vede pe Domnul care a coborât la Sinai **venind din Sinai în Sion**. Această venire din Sinai spre Sion se va repeta la finalul istoriei. Și atunci Domnul va rămâne în Sion pentru totdeauna. Nu este izbăvit doar poporul Său, ci și Unsul Său. Dar cine este Unsul Său? E vorba de împărat sau de Împăratul Mesia? În acest context e de folos să ne amintim de Ps.18:

Capitolul 18

Către mai marele cântăreților. Un psalm al lui David, robul Domnului. El a spus Domnului cuvintele cântării acesteia când l-a scăpat Domnul din mâna tuturor vrăjmașilor săi și din mâna lui Saul. El a zis:

1. „Te iubesc din inimă, Doamne, tăria mea!
2. Doamne, Tu ești stânca mea, cetățuia mea, izbăvitorul meu! Dumnezeule, Tu ești stânca mea în care mă ascund, scutul meu, tăria care mă scapă și întăritura mea!
3. Eu strig: „Lăudat să fie Domnul!”, și sunt izbăvit de vrăjmașii mei.
4. Mă înconjuraseră legăturile morții și mă îngroziseră râurile pieirii;
5. mă înfășuraseră legăturile mormântului și mă prinseseră lațurile morții.
6. Dar, în strâmtorarea mea, am chemat pe Domnul și am strigat către Dumnezeul meu: din locașul Lui, El mi-a auzit glasul, și strigătul meu a ajuns până la El, până la urechile Lui.
7. Atunci s-a zguduit pământul și s-a cutremurat, temeliiile munților s-au mișcat și s-au clătinat, pentru că El Se mâniase.
8. Din nările Lui se ridica fum, și un foc mistuitor ieșea din gura Lui: cărbuni aprinși țâșneau din ea.
9. A plecat cerurile și S-a coborât: un nor gros era sub picioarele Lui.
10. **Călărea pe un heruvim și zbura**, venea plutind pe aripile vântului.

11. Întunericul Și-l făcuse învelitoare, iar cortul Lui, împrejurul Lui, erau niște ape întunecoase și nori negri.
12. Din strălucirea care se răsfrângea înaintea Lui ieșeau nori care aruncau grindină și cărbuni de foc.
13. Domnul a tunat în ceruri, Cel Preaînalt a făcut să-I răsune glasul cu grindină și cărbuni de foc.
14. A aruncat **săgeți** și a risipit pe vrăjmașii mei, a înmulțit **loviturile trăsnetului** și i-a pus pe fugă.
15. Atunci s-a văzut **albia apelor** și s-au descoperit temeliele lumii, la muștrarea Ta, Doamne, la vuietul suflării nărilor Tale.
16. El Și-a întins mâna de sus, m-a apucat, m-a scos din apele cele mari;
17. m-a izbăvit de potrivnicul meu cel puternic, de vrăjmașii mei, care erau mai tari decât mine.
18. Ei năvăliseră deodată peste mine în ziua strâmtorării mele; dar Domnul a fost sprijinul meu.
19. El m-a scos la loc larg și m-a scăpat, pentru că mă iubește.
20. Domnul mi-a făcut după neprihănirea mea, mi-a răsplătit după curăția mâinilor mele:
21. căci am păzit căile Domnului și n-am păcătuit împotriva Dumnezeului meu.
22. Toate poruncile Lui au fost înaintea mea și nu m-am depărtat de la legile Lui.
23. Am fost fără vină față de El și m-am păzit de fărădelegea mea.
24. De aceea, Domnul mi-a răsplătit după neprihănirea mea, după curăția mâinilor mele înaintea ochilor Lui.
25. Cu cel bun Tu Te arăți bun, cu omul neprihănit Te arăți neprihănit;
26. cu cel curat Te arăți curat, și cu cel stricat Te porți după stricăciunea lui.
27. Tu mântuiești pe poporul care se smerește și smerești privirile trufașe.
28. Da, Tu îmi aprinzi lumina mea. Domnul Dumnezeul meu îmi luminează întunericul meu.
29. Cu Tine mă năpustesc asupra unei oști înarmate, cu Dumnezeul meu sar peste un zid

întărit.

30. Căile lui Dumnezeu sunt desăvârșite, cuvântul Domnului este încercat: El este un scut pentru toți cei ce aleargă la El.

31. Căci cine este Dumnezeu, afară de Domnul, și cine este o stâncă, afară de Dumnezeul nostru?

32. Dumnezeu mă încinge cu putere și mă povățuiește pe calea cea dreaptă.

33. El îmi face picioarele ca ale cerboaicelor și mă așază pe înălțimile mele.

34. El îmi deprinde mâinile la luptă, așa că brațele mele întind arcul de aramă.

35. Tu îmi dai scutul mântuirii Tale, dreapta Ta mă sprijină, și îndurarea Ta mă face mare.

36. Tu lărgеști drumul sub pașii mei, și nu-mi alunecă gleznele.

37. Urmăresc pe vrăjmașii mei, îi ajung și nu mă întorc până nu-i nimicesc.

38. Îi zdrobesc, de nu pot să se mai ridice: ei cad sub picioarele mele.

39. Tu mă încingi cu putere pentru luptă și răpui pe potrivnicii mei **sub picioarele mele.**

40. Tu faci pe vrăjmașii mei să dea dosul înaintea mea, și eu nimicesc pe cei ce mă urăsc.

41. Ei strigă, dar n-are cine să-i scape! Strigă către Domnul, dar nu le răspunde!

42. Îi pisez ca praful pe care-l ia vântul, îi calc în picioare ca noroiul de pe ulițe.

43. Tu mă scapi din neînțelegerile poporului; mă pui în fruntea neamurilor; un popor pe care nu-l cunoșteam îmi este supus.

44. El ascultă de mine la cea dintâi poruncă, fiii străinului mă lingușesc.

45. Fiilor străinului li se înmoaie inima de mine și ies tremurând din cetățuile lor.

46. Trăiască Domnul și binecuvântată să fie Stâncă mea! Mărit să fie Dumnezeul mântuirii mele,

47. Dumnezeu, Răzbunătorul meu, care îmi supune popoarele

48. și mă izbăvește de vrăjmașii mei! Tu mă înalți mai presus de potrivnicii mei, mă scapi de omul asupritor.

49. De aceea, Doamne, Te voi lăuda printre neamuri, voi cânta spre slava Numelui Tău.

50. *El dă mari izbăviri împăratului Său și dă îndurare unsului Său: lui David și seminței lui pe vecie.*

Observăm anumite asemănări între Dumnezeu Războinic din Ps.18 și cel din Habacuc cap.3. În Ps.18 Domnul iese ca un Războinic din Locașul lui Cel Sfânt pentru a izbăvi pe Unsul Său. Și după ce îl izbăvește, face din acesta un războinic viteaz prin care nimicește neamurile. Concluzia Psalmului este că Dumnezeu dă mari izbăviri împăratului și îndurare Unsului Său. De asemenea v.33 din Ps.18 este exact ultimul verset din cartea Habacuc. Izbăvirea lui David prefigurează izbăvirea lui Mesia. Mesia este izbăvit din moarte ca apoi toți vrăjmașii Săi să-i fie făcuți așternut al picioarelor Sale. Izbăvirea lui Mesia are loc în două faze: prin înviere și înălțare, și apoi prin nimicirea vrăjmașilor. Între cele două faze este o perioadă în care Mesia șade ca Mare Preot la dreapta mării și așteaptă ca toți vrăjmașii să-i fie făcuți așternut al picioarelor Lui. Izbăvirea va fi completă când toți vrăjmașii lui vor fi zdrobiți. Împlinirea celei de a doua faze a izbăvirii lui Mesia coincide cu izbăvirea finală a lui Israel. Poate de aceea Habacuc spune: *Tu ieși ca să izbăvești pe poporul Tău, ca să izbăvești pe Unsul Tău.* De asemenea am văzut și în Isaia cap.40-66 și în Plângerile lui Ieremia cap.3 ([vezi comentariul pe Plângeri cap.3](#)) faptul că există o paralelă clară între izbăvirea lui Mesia și izbăvirea lui Israel. Israel va parcurge un traseu asemănător cu Mesia, și va fi izbăvit într-un mod asemănător. Cel care a ieșit deci să izbăvească pe Unsul Său David și pe Unsul Său Mesia, va ieși la final să izbăvească pe poporul Său Israel. Izbăvirea lui Mesia devine o garanție pentru izbăvirea finală a lui Israel.

Psalmul 110

Un psalm al lui David.

1. Domnul a zis Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.” –
2. Domnul va întinde din Sion toiagul de cârmuire al puterii Tale, zicând: „Stăpânește în mijlocul vrăjmașilor Tăi!”
3. Poporul Tău este plin de înflăcărare, când Îți aduni oștirea; cu podoabe sfinte, ca din sânul zorilor, vine tineretul Tău la Tine, ca roua.

4. Domnul a jurat, și nu-I va părea rău: „Tu ești preot în veac, în felul lui Melhisedec.” –
5. Domnul, de la dreapta Ta, **zdrobește pe împărați în ziua mâniei Lui.**
6. El face dreptate printre neamuri: totul este plin de trupuri moarte; **El zdrobește capete pe toată întinderea țării.**
7. El bea din pârâu în timpul mersului: de aceea Își înalță capul.

Ca și în Ps.110, Habacuc insistă pe ideea de ZDROBIRE a vrăjmașului și de sfărâmare a CAPULUI acestora. În v.13, traducerea literală propune: *ai zdrobit capul din casa celui rău.* V.14 continuă: *străpungi cu săgețile Tale CAPUL căpeteniilor lui.* Nu putem să nu ne aducem aminte de promisiunea din Gen.3:15 care anunță că sămânța femeii va zdrobi CAPUL Șarpelui. E vorba de izbăvirea finală a vrăjmașilor Domnului, atât a celor fizici cât și a celor spirituali. Este izbăvirea finală adusă de Mesia Însuși. Izbăvirea este adusă într-un context de mare necaz pentru Israel când vrăjmașul *s-a năpustit peste el ca furtuna scoțând strigăte de bucurie ca și cum ar fi și mâncat sau înghițit în ascuns pe cel întristat și nenorocit* (v.14). Ne aducem aminte de Apoc.12, de balaurul care a vrut să înghită Copilul și apoi pe femeie. În acest necaz final pentru Israel, vrăjmașul va crede că în sfârșit a reușit să nimicească de tot pe Israel. Dar deodată pe neașteptate, va avea loc marea izbăvire a lui Israel adusă de Mesia Însuși care va alunga din Creație pe Șarpe și pe îngerii lui.

Profetul încheie descrierea zilei judecății tot cu imaginea mării: *Cu caii Tăi mergi pe mare, pe spuma apelor mari.* Se face astfel paralela cu nimicirea vrăjmașului la trecerea Mării Roșii, eveniment care prefigurează judecata finală a vrăjmașilor Domnului după cum cântă Moise în Exod 15:

1. Atunci Moise și copiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta. Ei au zis: „Voi cânta Domnului, căci Și-a arătat slava: a năpustit în mare pe cal și pe călăreț.
2. Domnul este tăria mea și temeiul cântărilor mele de laudă: El m-a scăpat. El este Dumnezeul meu: pe El Îl voi lauda; El este Dumnezeul tatălui meu: pe El Îl voi preamări.
3. Domnul este un războinic viteaz: numele Lui este Domnul.
4. El a aruncat în mare carele lui faraon și oastea lui; luptătorii lui aleși au fost înghițiți în Marea Roșie.

5. I-au acoperit valurile și s-au coborât în fundul apelor, ca o piatră.
6. Dreapta Ta, Doamne, și-a făcut vestită tăria; mâna Ta cea dreaptă, Doamne, ***a zdrobit pe vrăjmași.***
7. Prin mărima măreției Tale, Tu trântești la pământ pe vrăjmașii Tăi; Îți dezlănțui mânia, și ea-i mistuie ca pe o trestie.
8. La suflarea nărilor Tale, s-au îngrămădit apele, s-au ridicat talazurile ca un zid și s-au închegat valurile în mijlocul mării.
9. Vrăjmașul zicea: „Îi voi urmări, îi voi ajunge, voi împărți prada de război; mă voi răzbuna pe ei, voi scoate sabia și-i voi nimici cu mâna mea!”
10. Dar Tu ai suflat cu suflarea Ta: și marea i-a acoperit; ca plumbul s-au afundat în adâncimea apelor.
11. Cine este ca Tine între dumnezei, Doamne? Cine este ca Tine minunat în sfințenie, bogat în fapte de laudă, și făcător de minuni?
12. Tu Ți-ai întins mâna dreaptă: și i-a înghițit pământul.
13. Prin îndurarea Ta, Tu ai călăuzit și ai izbăvit pe poporul acesta; iar prin puterea Ta îl îndrepti spre locașul sfințeniei Tale.
14. Popoarele vor afla lucrul acesta și se vor cutremura: apucă groaza pe filistenii,
15. se înspăimântă căpeteniile Edomului, și un tremur apucă pe războinicii lui Moab; toți locuitorii Canaanului leșină de la inimă.
16. Îi va apuca teama și spaima; iar văzând măreția brațului Tău, vor sta muți ca o piatră, până va trece poporul Tău, Doamne! Până va trece poporul pe care Ți l-ai răscumpărat.
17. Tu îi vei aduce și-i vei așeza pe muntele moștenirii Tale, în locul pe care Ți l-ai pregătit ca locaș, Doamne, la Templul pe care mâinile Tale l-au întemeiat, Doamne!
18. ***Și Domnul va împărăți în veac și în veci de veci.***
19. ***Căci caii lui faraon, carele și călăreții lui au intrat în mare, și Domnul a adus peste ei apele mării; dar copiii lui Israel au mers ca pe uscat prin mijlocul mării.”***
20. Maria, prorocița, sora lui Aaron, a luat în mână un timpan, și toate femeile au venit după ea, cu timpane și jucând.

21. Maria răspundea copiilor lui Israel: „Cântați Domnului, căci Și-a arătat slava: a năpustit în mare pe cal și pe călăreț.”

Nimicirea lui Faraon și a carelor lui în apele Mării Roșii face ca Dumnezeu să domnească în veac și în veci de veci pe pământ. Or acest lucru se va împlini de-abia la final. În Apoc.15 biruitoarii fiarei stau lângă o MARE de sticlă și cântă cântarea lui Moise. Cel ce mijlocește pentru Sion în Ps.74 pentru a-și încuraja propria credință își aduce aminte de marea izbăvire dată de Domnul la Marea Roșie pe care o descrie astfel:

12. Totuși, Dumnezeu este Împăratul meu, care din vremuri străvechi dă izbăviri în mijlocul acestei țări.

13. Tu ai despărțit marea cu puterea Ta, **ai sfărâmat capetele balaurilor din ape;**

14. **ai zdrobit capul leviatanului**, l-ai dat să-l mănânce fiarele din pustiu.

15. Ai făcut să țâșnească izvoare în pâraie, ai uscat râuri care nu seacă.

16. A Ta este ziua, a Ta este și noaptea; Tu ai așezat lumina și soarele.

17. Tu ai statornicit toate hotarele pământului, Tu ai rânduit vara și iarna.

Faraon este descris ca un balaur, ca un Leviatan căruia Domnul i-a zdrobit Capul la Marea Roșie. Psalmistul vede în Marea Roșie prefigurarea izbăvirii finale a lui Israel când nu doar vrăjmașii fizici, ci și cei spirituali vor fi zdrobiți de Domnul, când Mesia va zdrobi Capul Șarpelui cel vechi, al Balaurului cu șapte capete. Astfel izbăvirea de la Marea Roșie nu trimite doar la trecut, ci și la viitor. Isaia confirmă faptul că în ziua mâniei va fi pedepsit și diavolul cu demonii lui:

- Va lovi pământul cu toiagul Cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omori **pe cel rău**. (Is.11:4)
- În ziua aceea, Domnul **va pedepsi în cer oștirea de sus**, iar pe pământ pe împărații pământului (Is.24:21).

V.3-15 Îl descriu pe Dumnezeu ca Războinicul viteaz care iese plin de măreție și sfințenie pentru a împlini judecata în ziua cea mare a mâniei Lui. Această descriere face parte din rugăciunea profetului. Ea pare să susțină cererea profetului din v.2. Practic profetul are două reacții în urma revelației din cap.2. Ambele încep

cu expresia: *când am auzit...*(vezi 3:2 și 3:16). Ambele par să facă parte dintr-o rugăciune, dintr-un psalm. Miezul rugăciunii este descrierea lui Dumnezeu ca Războinic Judecător. Această descriere e așezată între două reacții ale proorocului (cea din 3:2 și cea de la finalul capitolului). Profetul simte nevoia să-i mărturisească Domnului că i-a văzut măreția judecății, simte nevoia să împărtășească Domnului ca a înțeles dimensiunea judecății Sale finale. Astfel îi explică Domnului (dar și cititorului) cele două reacții ale sale. Fără descrierea măreției Judecătorului, cele două reacții ale profetului nu pot fi înțelese în adevărata lor profunzime. Dar în lumina judecății finale înțelegem reacțiile proorocului. Înțelegem mai întâi de ce el cere împlinirea judecăților Sale DAR invocă în același timp și îndurarea Sa. Înțelegem poate și nuanța propusă de Cornilescu: *Împlinește-ți lucrarea în cursul anilor!* Este ca și cum profetul i-ar cere Domnului să-și reverse judecățile Sale în tot cursul istoriei și nu doar într-o singură zi. Rămâne să comentăm și a doua reacție a profetului.

3:16-19 - Reacția finală a profetului în lumina zilei judecății celei mari

În primul rând Habacuc se înrgozește, se umple de o teamă sfântă. Toate celelalte sale temeri se topesc, dispar, și rămâne o singură teamă, care este și singura teamă legitimă, față de care celelalte frici nici nu pot fi puse alături: e vorba de teama de Domnul, de teama de judecata și mânia Sa cea mare! Nu doar sufletul lui Habacuc, dar și trupul i se umple de groază. Spiritul său rezonază așa de mult cu groaza din ziua judecății încât aceasta se transmite trupului lui Habacuc care reacționează astfel:

- Trupul se cutremură,
- Buzele se înfioară,
- Putrezirea intră în oase,
- Și genunchii tremură.

Apoi urmează a doua parte a v.16 care iarăși cunoaște traduceri distincte:

Tra	Cornilescu	Literală	NIV	RSV	KJV	The New
-----	------------	----------	-----	-----	-----	---------

duc erea						America n Bible
	Căci cum aş putea aştepta în tăcere ziua necazului, ziua când asupritorul va merge împotriva poporului?	Ca să mă odihnesc în ziua strămtorării când invadatorul lor (sau: <i>învingătorul lui</i>) se va sui împotriva poporului (sau: <i>când se va sui împotriva poporului care ne invadează</i>).	Totuşi voi aştepta cu răbdare ziua strămtorării care va veni peste naţiunea care ne invadează.	Voi aştepta în tăcere ziua necazului ce va veni peste poporul care ne invadează .	Ca să mă pot odihni în ziua necazului : când el va veni împotriva poporului , el îi va invada cu trupele sale.	Voi aştepta ziua necazului care va veni peste poporul care ne atacă.

Toți traducătorii sunt de acord că este vorba de o zi a necazului care va veni peste un popor. Profetul va aştepta ziua sau se va odihni, se va alina în această zi. Întrebarea este: despre ce popor e vorba: poporul Domnului sau poporul care atacă pe poporul ales, respectiv Haldeii? Cornilescu consideră că e vorba de poporul ales. De aceea e și singurul care formulează propoziția ca o întrebare. El nu traduce: *de aceea voi aştepta în tăcere... ci cum voi putea aştepta în tăcere?* Contextul ne orientează spre celelalte variante de traduceri. Într-adevăr, rugăciunea din cap.3 e un răspuns la revelația din cap.2 care vorbește nu de pustiirea lui Iuda, ci de nimicirea Haldeilor. De asemenea, în cap.3 profetul descrie pe Dumnezeu care vine să pedepsească vrăjmașii poporului ales și să izbăvească pe poporul ales.

Deci e logic ca v.16 să se refere la ziua necazului pentru poporul care ne invadează. Apoi ideea de a aștepta în tăcere sau cu răbdare sau în speranța alinării sau odihnei această ZI a pedepsirii Haldeilor, e în deplină armonie cu însăși îndemnul pe care i l-a dat Domnul în 2:4: *dacă zăbovește, AȘTEAPT-O!* Astfel revelația primită de sus îl ajută să împlinească porunca din 2:4, adică să aștepte ceasul judecății finale când dreptatea va fi restabilită pentru totdeauna. Astfel în 3:16 Habacuc împlinește de fapt porunca din 2:4, se așează în inima sa în atitudinea cerută de Domnul.

Desigur sunt și alte nuanțe. Înainte să vină necazul peste Haldei va veni un necaz peste Iuda. Înainte de judecata finală a neamurilor va avea loc judecata poporului lui Dumnezeu. Judecarea lui Israel va preceda judecata finală și venirea lui Mesia. Habacuc nu ar putea într-adevăr să aștepte liniștit judecarea lui Iuda. Dar el nu așteaptă judecarea lui Iuda ci judecata finală a neamurilor. Totuși una nu se poate fără alta. Și aici e marea provocare pentru inima profetului: cum să aștepte FINALUL istoriei? Are motive întemeiate să-l aștepte, să-l dorească, să-l invoce, să-l grăbească chiar... căci e vorba de restaurarea dreptății, de pedepsirea definitivă a vrăjmașilor Domnului, de zdrobirea capului Șarpelui, de îndepărtarea răului și a suferinței din creație, de readucerea întregii creații și a umanității sub autoritatea divină, de aducerea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ prin Mesia, de sfârșitul oboselii lui Dumnezeu în istorie, de căsătoria eternă între Mesia și Israel! Cum să nu grăbești un asemenea final? Dar în același final peste Israel va veni un necaz cum nu a mai fost niciodată pe pământ... apoi și rămășița credincioasă din Israel va suferi mult după cum a anunțat profetul Daniel (și în această rămășiță putem include și Biserica dintre Neamuri după cum ni se explică în cartea Apocalipsei), apoi toate neamurile vor suferi și vor fi judecate... Or, ceasul judecății este atât de greu pentru inima unui Dumnezeu al dragostei... Lui i-a fost atât de greu să judece o cetate ca Sodoma... dar când va fi vorba să judece Biserica Sa, poporul Său Israel, și apoi pământul întreg! De asemenea, judecata finală va fi precedată de un triumf al răului, al Babilonului pe pământ... Daniel ne va vorbi de cornul cel mic și toate hulele sale și vorbele sale nelegiuite... Cum să îți dorești un asemenea final? Cum să-l invoci? Cum să-l grăbești mai ales? Desigur putem visa la un final fericit când Israel și neamurile se vor căi fără să mai fie nevoie de acel cuptor de foc, când

omul fărădelegii nu se va mai arăta în istorie, când Mesia va veni doar ca să răscumpere umanitatea și să judece doar pe cel rău.... Dar toți profetii din Noul și Vechiul Testament ne anunță că NU va fi un astfel de final....Din pricina păcatelor oamenilor, mântuirea finală va veni doar pe linia judecății, doar în urma unui teribil cuptor de foc: Biserica va fi curățită, Israel va fi curățit, neamurile vor fi curățite... Doar în urma unei asemenea operații va fi posibilă instaurarea miei de ani.... Probabil că până în vremea noastră au fost deja epuizate mii de variante prin care Domnul a încercat să aducă finalul doar pe linia mântuirii... Nu a fost posibil... Ne aducem aminte de cartea lui Ieremia... Domnul nu aduce judecata peste Ierusalim până nu-și epuizează tot arsenalul iubirii Sale. De-abia după ce-și rostește și ultima declarație de iubire către Ierusalim și rodul căinței nu apare... de-abia atunci aduce judecata. Deci cum să se poziționeze profetul față de ce Dumnezeu i-a vestit? El poate aștepta în tăcere pedepsirea Haldeilor... dar poate face același lucru față de Ierusalim?

El decide să aștepte cu răbdare ziua finală a mâniei, ziua finală a restaurării dreptății. El continuă cu v.17:

- Căci, chiar dacă smochinul nu va înflori, vița nu va da nici un rod, rodul măslinului va lipsi, și câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule și nu vor mai fi boi în grajduri,
- Eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!

Dacă în v.16 el nu face referire la poporul ales, în mod cert face referire la el în v.17. Profetul se referă la belșugul recoltelor din țara lui, din Iuda. A înțeles că pedepsirea finală a vrăjmașului va fi precedată de pustiirea întregii țări. Deci el când privește spre viitor nu poate vedea doar căderea Babilonului. El vede și căderea lui Iuda. Cu toate acestea, alege să aștepte în tăcere și cu răbdare finalul. Pustiirea care va avea loc în Iuda nu-i va mai fura nici pacea, nici bucuria, nu-l va mai tulbura așa cum s-a întâmplat la finalul cap.1. Chiar dacă la final toată țara lui Iuda va fi pustiită, el tot se va bucura în Domnul. De asemenea, imaginile folosite de profet în v.17 pot fi interpretate și ca metafore cu privire la poporul Israel. În textele profetice Israel (sau Iuda) e prezentat ca:

- O VIE (Isaia 5:1-7 etc.)

- un MĂSLIN (Ieremia 11:16)
- un SMOCHIN (Osea 9:10)
- o TURMĂ (Ezechiel cap.34 etc.)
- un CÂMP/OGOR (Ier.4:3, Osea 10:12)

Deci v.17 ar putea fi tradus astfel: *chiar dacă Israel nu va da rod, chiar dacă va continua să trăiască în nedreptate și va fi apoi pedepsit de Domnul, eu tot mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele.* Ne surprinde atitudinea lui Habacuc. Tocmai vorbeam de o dilemă, de o ambivalență față de finalul zbuciumat al istoriei. Dar Habacuc decide să aștepte în tăcere, cu răbdare ziua finalului. Și chiar dacă finalul va fi precedat de nerodirea și pustiirea lui Israel, el tot îl va aștepta, și tot se va bucura în Dumnezeul mântuirii lui. Poate ne așteptam la tăcere, la așteptare și la acceptare. Dar nu și la BUCURIE!? Ce evoluție spectaculoasă are Habacuc! E mai întâi tulburat de nedreptățile din Iuda. Domnul îi dă un prim răspuns. Apoi devine tulburat de biruința vrăjmașilor lui Iuda și de nedreptățile din istoria popoarelor. Domnul îi răspunde din nou, mult mai amplu. Habacuc nu mai e tulburat de nedreptatea din lume ci de manifestarea judecății și a dreptății lui Dumnezeu. Se îngrozește de mânia Domnului. Problema inițială dispare complet. Apoi groaza sa e urmată de pace, de acceptare, de așteptare în tăcere, cu răbdare, spre alinare și odihnă a zilei finale a mâniei. Această judecată include și un necaz peste Iuda înainte de a primi mântuirea finală. Totuși Habacuc acceptă planul divin. Nu se opune ca tânărul Ieremia. Acceptă tot planul divin cu toate componentele sale, inclusiv pustiirea unui Israel neroditor. Dar starea sa sufletească atinge BUCURIA, însoțită de a continua să se BUCURE pe tot parcursul desfășurării acestui plan, în toate fazele sale, inclusiv în faza nerodirii și pustirii poporului ales, faza cea mai dificilă de altfel. Cum ajunge profetul la bucurie? Cum poate asocia bucuria cu nerodirea lui Israel? Noi tocmai am finalizat cartea Plângerilor, în care pustiirea Sionului aduce doar tristețe în inima lui Ieremia. Dar am învățat deja că în complexitatea umblării cu Dumnezeu sentimentele aparent antagonice (mânie-milă, tristețe-bucurie etc.) pot coexista în chip armonios. Deci Habacuc nu-l contrazice pe autorul Plângerilor. El doar pune în lumină și o altă dimensiune. El privește spre aceeași realitate dintr-o altă

perspectivă. Desigur e vorba și de un alt moment istoric (Habacuc se roagă cu mult înainte de căderea Ierusalimului, pe când, Ieremia scrie Plângerile imediat după căderea cetății...). Din unghiul în care privește Habacuc finalul istoriei și judecata finală, el consideră că se cuvine să se **BUCURE PÂNĂ LA CAPĂT!** Dar care sunt motivele bucurie sale:

- mă voi bucura în Domnul,
- mă voi bucura în Dumnezeu mântuirii mele!
- Domnul Dumnezeu este tăria mea: El îmi face picioarele ca ale cerbilor, și mă face să merg pe înălțimile mele.

Habacuc se bucură în Domnul, în relația cu Domnul. Se bucură de Domnul, de măreția și frumusețea Lui, de gloria Sa pe care și-o arată în istorie în cursul anilor, de slava Sa pe care o va decoperi la final! Habacuc se bucură să are parte de acest Dumnezeu măreț, că poate fi slujitorul Lui, că Îl poate cunoaște, că poate vorbi cu El. Dar acest Domn măreț e Dumnezeuul **mântuirii lui!** El înțelege că finalul nu va fi ușor: mai întâi pustiirea poporului ales, apoi judecata finală a Neamurilor! El are în față atât evenimente istorice înfricoșătoare (cucerirea Haldeilor, ducerea în robie), cât și manifestarea violentă a mâniei Sale. Habacuc se întreabă dacă el va sta în picioare? Nu se mai gândește acum la soarta altora, ci la propria sa soartă. El este locuitor al lui Iuda. Ce se va întâmpla cu el când vor năvăli Haldeii? El este un păcătos. Ce va fi cu el când Domnul se va arăta în urgia Sa să judece tot pământul? Habacuc primește GARANȚIA izbăvirii. El poate aștepta liniștit finalul căci Domnul îl va mântui. Va fi cu El și-l va mântui pe deplin. Îl va ajuta să stea în picioare și în fața mâniei Babilonului și în fața mâniei Cerului! Ce veste bună pentru inima celui neprihănit! Astfel, în ciuda dramatismului finalului, Habacuc nu poate să nu se bucure în Dumnezeu mântuirii lui. Domnul va fi tăria Lui. El îi va întări picioarele și va putea pași pe înălțimi mari. Va putea trece prin credință prin toate necazurile finalului, și va putea sta prin credință în picioare și în fața zilei celei mari a mâniei Domnului! Cum să nu se bucure în Dumnezeu mântuirii lui? Nu e vorba de egoism. E vorba de bun simț. E vorba de a nu uita să te bucuri de ceea ce primești de la Domnul, de a nu uita să-i mulțumești neîncetat de protecția sa. În cele din urmă planurile Sale sunt

desăvârșite. Se vor împlini în istorie cu sau fără tine. Că ascuți sau nu de El, planurile Sale se vor împlini în mod perfect. Orice înfrângere va fi transformată în biruință. Prin neascultarea ta vei trage la carul Său de slavă, și unde se înmulțește păcatul, harul se înmulțește și mai mult spre gloria Sa! Deci drept vorbind, miza nu este împlinirea planului Său, ci *mântuirea ta*! Finalul cel glorios și mult așteptat se va împlini la vremea potrivită cu sau fără tine. Întrebarea este dacă vei avea parte de el sau nu, dacă finalul va însemna pentru tine pedeapsă sau răsplată? Habacuc își înțelegea micimea în fața planului divin. Preocuparea sa este să asculte, să rămână în credință, să aștepte cu răbdare promisiunile divine ca să poată fi mântuit. Iată de ce se cuvine ca profetul să se bucure în Domnul indiferent de dramele din Iuda sau din lume. Acest lucru nu înseamnă că singura stare a lui Habacuc este bucuria. Nu e atitudinea: *după mine potopul! Eu sunt mântuit, de restul nu contează!* Dar e o atitudine care parcă completează plânsul și jalea din cartea Plângerilor. Când via Domnului e pustiită, cum să nu plângi? – ar spune Ieremia. Dar Habacuc ar continua: *Totuși, nu uita să te bucuri în Dumnezeul mânturii tale!*

De remarcat că în 3:14 profetul vorbește la persoana întâi singular indetificându-se cu poporul, vorbind în numele poporului. Ne întrebăm dacă procedează la fel în 3:18-19. Astfel el se bucură nu doar în Dumnezeul mântuirii lui, ci și în Dumnezeul mânturii lui Israel. El înțelege că finalul va aduce în cele din urmă izbăvirea lui Israel (vezi 3:13). Deci poate fi și o altă perspectivă a bucuriei profetului care o completează pe cea dintâi. Astfel profetul se bucură în mântuirea finală a lui Israel care coincide și cu odihna finală a Domnului. El nu se bucură doar pentru propria sa salvare, ci și pentru salvarea lui Israel, și nu în ultimul rând pentru *salvarea/odihna finală* a Domnului. Astfel el poate accepta nerodirea și pustiirea lui Iuda ca o etapă NECESARĂ pentru realizarea mântuirii finale. Habacuc se poate bucura chiar în faza nerodirii. Știe că nerodirea nu va fi pentru totdeauna și că are și ea un scop în planurile Domnului. Se poate bucura și în mijlocul pustiirii lui Israel. A înțeles că este o etapă necesară pentru curățirea viei ca finalul restaurării ei să poată avea loc. Desigur intuim că este și durere în inima profetului. Totuși el ne descoperă pacea și bucuria din inima sa. Ne aducem aminte de reacția lui Ieremia de la finalul cap.16. Pentru prima oară Ieremia întrezărește biruința ce se va naște din tragedia lui Israel. Pentru prima dată vede

gloria planului lui Dumnezeu. Astfel durerea pentru Iuda e eclipsată de bucuria finalului glorios. Habacuc învață să privească la gloria FINALULUI pentru a putea accepta jertfa, necazul care face cu putință finalul. Astfel el se poate bucura în mijlocul durerii. Nu doar bucurie. Nu doar tristețe. Ci și bucurie și tristețe. Dar care din cele două e mai intensă? Poate că în funcție de zi și de momentul istoric, una din cele două e mai intensă ca cealaltă. Totuși pe termen lung, bucuria pare a fi cea dominantă. Mesajul lui Pavel din Filipeni e asemănător. El plânge, se întristează necurmat, dar îndeamnă mai ales la o bucurie permanentă. E legitim să fie așa. Întristarea are în vedere un necaz limitat în timp. Bucuria are în vedere o odihnă eternă. Întristarea e provocată de suferințe trecătoare, dar rodul acestora e gloria cea veșnică. Domnul Însuși găsește mângâiere nu doar în faptul că plângem cu El, ci și în faptul că acceptăm planul Lui, că așteptăm cu încredere și pace, că deja ne bucurăm în mântuirea finală. E legitim ca bucuria să fie dominantă. Iată ce frumos completează mica profeție din Habacuc toate frământările noastre din scrierile lungi ale lui Ieremia. Și iată că nu e întâmplător că am studiat Habacuc DUPĂ Ieremia și după Plângeri. Planul inițial era să fi studiat Naum, Țefania și Habacuc înainte de Ieremia. Dar e mai bine așa. E mai potrivit așa. Înțelegem mai bine rolul lui Habacuc după ce am studiat Ieremia. El merge pe aceeași linie profetică propusă de Ieremia. Totuși introduce nuanțe noi:

- Cap. 1 – problema nedreptății, înțelegerea planului divin prin lentila DREPTĂȚII.
- Cap.2 – provocare la așteptare, și trăire prin credință, conceptul teologic fundamental al faptului că cel DEJA neprihănit va trăi doar prin credință.
- Cap.3 – Răspunsul lui Dumnezeu la problema nedreptății și atitudinea de așteptare chiar *cu bucurie* a zilei Domnului.

Evenimentele finalului vor însemna și multă NEDREPTATE pe pământ. Cum va reacționa cel neprihănit în fața nedreptății? Care sunt resursele prin care-și va putea păstra relația cu Dumnezeu? Ce răspuns propune Dumnezeu la problema nedreptăților dintre oameni și dintre popoare? Cu ce atitudine să așteptăm un sfârșit atât de complex și dureros? Cartea Habacuc răspunde la aceste întrebări într-un

mod profund, pe care nu-l găsim nicăieri în celelalte cărți profetice. El nu poate lipsi din canon. Fără el nu suntem pregătiți în mod suficient pentru venirea lui Mesia, fără el nu putem ști toate fațetele atitudinii duhovnicești a așteptării lui Mesia. El ne ajută să descoperim bucuria așteptării. E nădejde pentru noi. Dar nu doar pentru noi, ci și pentru poporul ales. Ziua judecății se va transforma într-o glorioasă zi a izbăvirii! Putem accepta finalul, îl putem aștepta cu răbdare și bucurie. Chiar îl putem grăbi, în ciuda tragismului său. Tragism pe care-l înțelegem. E necesar, din pricina sfințeniei și dreptății divine. Cornul cel mic, ultimul împărat al Babilonului va fi cel prin care va fi pedepsită lumea întreagă. Rămășița credincioasă va fi încercată și curățită, Israel pus în creuzet pentru despietrire, apoi și neamurile pedepsite pentru a face posibilă mântuirea rămășiței neamurilor. Din pricina păcatelor și nedreptăților din lume nu se poate altfel. Cel sacrificat din acest tablou este cel neprihănit. El va trăi doar prin credință. Dar se va bucura și de o imensă răsplătire. Truda sa va fi eclipsată de gloria răsplătirii sale. Domnul nu va rămâne nimănui dator. Finalul propus de El, deși dureros, e desăvârșit. Îl acceptăm cu demnitate, îl așteptăm cu bucurie.